

## Az „erős kéz kormányát” az eddigi tervek szerint Vaida alakítja meg

**Szakadatlanul folynak a tanácskozások Sinaiában zárt ajtók mögött -- Sem Maniu, sem Mihalache nem akarnak kormányt alakítani -- A hivatalos lap rendkívüli kiadásban közli a képviselőválasztások végleges eredményét -- Titulescu nyilatkozik az orosz tárgyalásokról Arad- és Temes megyében nem jutott mandátum a Magyar Pártnak**

Bucurestiből jelentik: A belpolitikai helyzet kialakulása tekintetében Sinaiában sorsdöntő tárgyalások folynak. A nemzeti-párti vezérek értekezletére megérkezett Madgearu és Mirtó is, akik Maniuvát és Mihalacheval a Caraiman-szállóban tanácskoznak a kormányelnökség és a személyi kérdések megoldása tekintetében. A tárgyalások zárt ajtók mögött folynak és azokból eddig semmi sem szivárgott ki. Déli egy órákor még mindig folyik a tanácskozás és ebből arra következtetnek, hogy a kérdés megoldása körül hosszabb vita alakult ki. A déli órákban Sinaiába érkezett Popoviciu Mihály is Constantából, aki szintén bekapcsolódott a tárgyalások menetébe.

Újabb jelentésünk szerint a tanácskozás résztvevői délután 3 órákor elhagyják Sinaiát és Bucurestibe utaznak, ahol délután 5 és 6 óra között lesz a nemzeti-parasztpárt vezetőségének értekezlete. Valószínű, hogy ez az értekezlet a késő éjszakai órákig elhúzódik.

### A politikai horoszkóp

Politikai körök véleménye szerint a helyzet megoldása a következőkben várható:

Maniu sem a párt-, sem a kormányelnökséget nem vállalja. Mihalache sem akar hallani sem a párt-, sem a kormányelnökségről és Vaida sem kíván pártelnök lenni. Így tehát a pártelnökség tekintetében az eddigi helyzet változatlan marad. A kormányelnökség Vaida és Mironescu személye között dől el. Valószínű, hogy Vaida alakítja meg az „erős kéz” kormányát. A kormányba Mihalache, Iunian, Madgearu, Mirto és Popoviciu is belépnek. Titulescu külügyministersége még mindig problematikus. A többi miniszteri tárcát az erdélyi és volt királyságbeli fiatalabb politikusoknak juttatnák. Ha ilyen értelemben megtörténik a megállapodás, valószínű, hogy a legközelebbi napokban Vaida Sándor miniszterelnök kihallgatáson jelenik meg a királynál és ezt követi a kormány lemondása és az új kormány kinevezése.

### Iunian követelése

Sinaiából a nemzeti-parasztpárt vezetési tervük ellenére ma délután nem utaztak Bucurestibe és így a pártvezetőségi ülés ma délutánról elmaradt. A délutáni sinaiai tanácskozásokról kiszivárgott hírek szerint a megbeszéléseken a következő kérdések szerepeltek: 1. Iunian és hívei intranzigens álláspontot foglaltak el a nemzeti-parasztpárt elnöksége kérdésében. Követelték, hogy a mai helyzetet jobbra vagy balra döntse el és véglegesen likvidálja az elnökség kérdését. 2. Sor került az új kabinet személyi kérdéseinek elintézésére. Bizonyos, hogy Stefanescu Amza nem lesz hadügyminiszter az új kormányban. 3. A párt programjainak megállapítása. A nemzeti-parasztpárt programja végeredményben ugyanaz marad, mint a választások idején kiadott program, de mindenestre bevárják még a Népszövetség pénzügyi szakértőinek jelenté-

sét, mert a kiadandó kormányprogram általában a takarékoság érdekeit szolgálja. A sinaiai tanácskozások valószínűleg a késő éjszakai órákig tartanak és valószínű, hogy meg egyezéssel hozzák tető alá a vitás pontokat.

A központi választási bizottság tegnap végre elkészült a kamarai választások eredményének a kiszámításával. Egyelőre azonban csak számszerű eredményeket hozott nyilvánosságra, amelyek némi eltolódást jelentenek a belügyminisztérium által nyilvánosságra hozott eredményhez viszonyítva. Az új képviselők neveit a hivatalos lap mai, esetleg rendkívüli száma közli. A végleges választási eredmény a következő: Leadtak összesen a megemissített és érvénytelenített szavazatokkal együtt 2.987.129 szavazatot, amely a következőképpen oszlik meg:

	szavazat	%	mand.
Nemzeti-parasztpárt	1.203.700	40.30	274
Duca liberális-pártja	407.023	13.63	28
Georgisták	195.048	6.53	14
Lupisták	170.860	5.82	12
Cuza ligája	159.071	5.32	11
Magyar Párt	141.894	4.75	14
Goga pártja	108.857	3.64	8
Szociáldemokrata	101.068	3.31	7
Vasgárda	70.674	2.37	5
Iorga Nemz. Egys.	68.000	2.28	5
Zsidó párt	67.582	2.26	5
Averescu pártja	64.525	2.16	4

A hivatalos lap ma délután 3 órákor rendkívüli kiadást adott ki, amelyben közli a központi választási bizottság döntése alapján a

## Szeptemberben folytatódnak a tárgyalások Szovjetországgal

Pénteken a liberális párt is ülést tart, amikor súlyos probléma felett kell döntenie. Costinescu dr. volt bucaresti-i főpolgármestert két helyen választották meg és az egyik helyen Donescu, a másik helyen Xenii javára mondhatna le. Mindketten kiváló tagjai a liberális pártnak és csak a pénteki pártvezetőségi ülés dönt majd arról, hogy Costinescu melyikük javára mondjon le egyik mandátumáról.

Florescu volt igazságügyminiszter, a demokrata liberális csoport vezére, kibukott a parlamentből. Florescu 11 izben volt képviselő és ezen a címen jogszerinti szenátorságának elismeréséért folyamodott.

Ma délben a hadügyminisztériumban ünnepélyes körülmények között iktatták be Irimescu mérnököt, az új és első repülésügyi alminisztert. Irimescu alminiszter az installáció alkalmából nagy beszédet mondott és többek között kifejtette, hogy rövid idő alatt kevés pénzzel a lehető legnagyobb eredményt és teljesítményt kívánja elérni. Programjában szerepel a polgári repülés kifejlesztése is.

Titulescu londoni követ az orosz megemlékezési tárgyalásokkal kapcsolatban

megválasztott képviselők névsorát. Lényegesebb eltolódások az eddig ismertett eredményekből csak a nemzeti-parasztpárt, a zsidópárt és a néppárt listáin történtek. A zsidópárt részéről Marton Ernő dr. bejutott a parlamentbe, ahonnan kimaradt Ligeti Sámuel dr., aki Mayer Ebner lemondása folytán került volna a Kamarába. A zsidópárt százalékos aránya Storoinetmegyében nagyobb volt, mint a Lupu párté, amely 12-ik mandátumát nem innen, hanem Valceamegyéből kapta. Az Averescu-féle néppárt 5 mandátum helyett csak 4-et kapott, és így Tecucimegyében még egy kormánypárti képviselő kapott mandátumot. A központi választási bizottság döntése alapján a Magyar Párt nem 15, hanem csak 14 mandátumot kapott és így Réthy Imre dr., a Magyar Gazdasági Szövetség tagja jutott be a Kamarába. Sem Arad-, sem Temes megyében nem jutott mandátum a Magyar Párt számára.

### A további mandátumok

Krassó megyében Gherman szociáldemokrata kapott mandátumot, míg Popoviciu János, a nemzeti-parasztpárti lista utolsó helyezettje nem jutott be a Kamarába, bár valószínű, hogy mégis bekerül, mert Vaida Sándor miniszterelnök listavezető lemond a krassói mandátumáról. Csikmegyében Boia Zachariás, a Patria főszerkesztője kiesett, helyette Vasu averescanus került be. Fogarasmegyében Dobrescu Aurél volt földművelésügyi miniszter mandátumát Argetoianu kapta. Radautiban Ligeti Sámuel dr. temesvári ügyvéd, a zsidópárt jelöltje kiesett Geceanu kormánypárti javára. Romanatiban kibukott Argetoianu, Rusanescu kormánypárti javára, Szilágyban kibukott Flueraş szociáldemokrata vezér, akinek mandátumát Onorean kormánypárti kapta. Érdekes, hogy Szilágy- és Krassó megyék százalékos számarányában alig néhány századszázalékban különbözött Krassó javára a szociáldemokratáknál, de ez a kis előny elegendő volt ahhoz, hogy Flueraş helyett Gherman képviselje az erdélyi szociáldemokratákat. Storoinetben Sanciuc Saveanu volt miniszter helyett Marton Ernő dr., az Új Kelet főszerkesztője kapta. Suceavában Turculeţ nemzeti-parasztpárti helyére Neculcea vasgárdista került. Tecuciban Dimitrie néppárti helyét Georgiu nemzeti-parasztpárti és Codreanu vasgárdista helyét Serbanu lupista kapta, egyébként a már közölt eredményeken más változás nem történt.

nyilatkozatot adott és erre vonatkozólag a külügyminisztérium ma délben a következő közleményt adta ki: Titulescu az orosz megbízottakkal közvetlenül nem tárgyalt és Genfben nem folytak orosz-román tárgyalások. Tény az is, hogy szövetségeseink bizonyos közvetítő tárgyalásokat folytattak a szovjet-megbízottakkal, azonban ezek a tárgyalások nem nyertek befejezést és azok folytatását egyelőre felfüggesztették. Az új közvetítő tárgyalásokat szövetségeseink Genfben szeptember 20-án ismét felveszik.

### Lázár dr. prefektus bucaresti-i utja

Itt írjuk meg, hogy Lázár Ágoston dr. aradmegyei prefektus csütörtökön Bucurestibe utazik, hogy személyesen is jelentést tegyen a belügyminisztériumban a lezajlott választások eseményeiről. Egyben a prefektus több fontos közigazgatási ügyet intéz el a fővárosban és informálódik a közeljövőben megtartandó községi választások ügyében is. Lázár dr. ugyanakkor utazik Bucurestibe, amikor Arad és Arad megye képviselői mennek Pop C. István volt kamarai elnökkel az élükön.

## Huszonyolc idegen állam- polgár kérelmét utasította el az ellenőrző bizottság

Nyolcvanbat kérelmet meghosszabbítottak. Az idegenrevíziós bizottság, amely tudvalevőleg az aradi munkafelügyelőségen működik, mai ülésén huszonyolc kérvényt elutasított, huszonnégy kérvényezőnek engedélyt adott arra, hogy 1933. június elsejéig az országban tartózkodhassanak, anélkül azonban, hogy foglalkozást űzhetnének. Hatvankét kérvényezőnek meghosszabbította tartózkodási engedélyét a bizottság, azzal a joggal, hogy foglalkozásukat gyakorolják. A bizottság döntése ellen a munkaügyi felügyelőség útján, a munkaügyi minisztériumhoz lehet felebbezni. A bizottság egyébként a következő ügyekben döntött:

Visszautasították az alábbi kérvényezőket:

Benedek Vilmos, Kirkoran Mihály, ifj. Kouril Leó, Makoulian Eghia, Omasta Jakab, Ohanes Arsenian, Schnürer János, Steiner Géza, Surhof Vilibald, Szentesi Péter, Szibenzli Ferdinánd, Tokai Lajos, Tamasek István, Török Violeta, Ulrich Géza, Valicek Ferenc, Veisz Arcadie, Valkusz Ádám, Veiszmüller Maxim, Verner György, Vitte Károly, Vakóczy Ferenc, Vidor Tibor, Zivotski Ferenc, özv. Gara Zsuzsanna, Király István András, Tari Lajos.

1933. június elsejéig az országban maradhathatnak, de foglalkozást nem gyakorolhatnak a következők: Franghian Eduard, Hararosian Nubar, özv. Spitz Rudolfné, Stern Lajos, özv. Tapolczki Pálné, Tóth Ferenc, Török Ernő, Tóth József, özv. Vajda Árpádné, Weisz Othmár, Vasas János, özv. Zarkóczi Julia, Quirini Pál, Brandenburg Mária, Franz Katalin, Goldschmidt József, özv. Gajdon Demeterné, Malya György, özv. Stein Alex., özvegy Szabó Józsefné, Stik Kornélia, Tóke Regina, Vobeczki Vencel.

Tartózkodási engedélyt kaptak 1933. június elsejéig és foglalkozást is gyakorolhatnak addig az időpontig a következők: Balian Krikor, Craiciovici Alajos, Drbohlav Iaromir, Eghiz B. Simeon, Gellen Antal, Gojis Ferenc, Herczeg József, Hazarosian Jervant, Hadji Stenzian Nic., Kouril Leo sen., Leykum Leopold, Lajer József, Siska Ferenc, Vikuka Ferenc, Vochmurka Antal, Szántó Lajos, Schwarcz Hugó, Szglal Gyula, dr. Székely Lajos, Seebauer Irimia, Shima Károly, Schwarcz Margit, Socol Pietro, Szondi János, Szücs Armin, Szücs László, Schiller Gyula, Trubvasser Ida, Talányi Ottó, Tancoff D. Rista, Thuró Péter, Torda János, Tóth József, Uhleman Pál, Ulm Katalin, Ungár Vilám, Vincent Marcel, Weil Eduard, Velicico Tamás, Venczel Johanna, Voisovici János, Verbo Nándor, Vladoff Bone, Wolff Róbert, Vidner Jozefina, Weisz Márton, Weisel Herman, Vekovics Lajos, Zádor Armin, Zinober Maximiliana, Ziche Pál, Zedvith Károly Lajos, Adler Ernő, Csécsi Elisabeta, Engel Dávid Dezső, Forvanger János, Gubitzer Klára, Hartenstein Jenő, Machone August, Minof Tale, Schwarcz Sándor.

## Sulyosan terhelő vallomás Doumer elnök gyilkosa ellen

Gorgulow a cseka ügynöke volt és kegyetlenül kiroztatta áldozatait — A gyilkos vérbajos ugyan, de beszámítható

Párisból jelentik: Doumer elnök merényletének, Gorgulow ügyének mai tárgyalásán egy Lazarew nevű kozák tett sulyosan terhelő vallomást a merényletre. Elmondotta, hogy Gorgulow ezereket százhuszban Rosztovban a Cseka egyik vezetője volt, aki megkínította a kezébe került embereket. Őt magát is revolverének agyával verte, majd izzó tüket szuratótt a körme alá és azzal dicsekedett, hogy ez a kínzási módszer az ő találmánya. Rosztovban „Mongol-elytárs” név alatt ismerték. A merénylet a vallomás hallatára közbekiáltott és kijelentette, hogy mindaz, amit Laza-

rew mondott, hazugság. A monarchista emigránsok bérence a tanu, akit megfizettek vallomásaért.

— Egy konfitársam árul el, — kiáltotta — minő tragédia.

Rozolovszki nevű orosz kijelentette, hogy Rígában ismerkedett meg a vádlottal, aki sokszor utazott Oroszországba és onnan mindig sok pénzzel jött vissza. Ezután az orvosszakértőket hallgatták ki, akik közölték, hogy Gorgulownak fiatalkori vérbaja van ugyan, de épelméjű és felelős tetteiért.

Nyári saison cikkeket és maradékokat félárban árusít a már előnyösen ismert

**TEXTIL-CENTRAL**

ARAD, Megyeházzal szemben.

Győződjön meg!

## Az aradi Kereskedelmi és Iparkamarát C. Mircea, az UGIR vezérigazgatója képviseli a szenátusban

Megtörténtek a választások Kolozsváron — Mircea szenátor ígérete az aradi választóknak

A Kereskedelmi és Iparkamarák szenátorainak megválasztását általános érdeklődés előzte meg, annál is inkább, mivel több jelöltlistát is elhelyeztek és így a jelöltek között meglehetősen élénk küzdelem fejlődött ki. A kamarai szenátorválasztások tudvalevőleg *ma zajlottak le*. Tekintettel arra, hogy az aradi Kamara a kolozsvári körzethez tartozik, az itteni Kamara tanácsának tagjai Kolozsváron szavaztak. Tulajdonképpen szavazásra csak az ipari osztályon került sor, mivel a kereskedelmi osztályon csak egy jelölt volt, akit ennél fogva *megválasztottnak tekintettek*.

Az ipari osztályon viszont a kolozsvári kerületben négy jelölt indult. Az egyik a Kamarák régebbi szenátora, Constantin R. *Mircea*, az Ugir vezérigazgatója volt. Mircea nemrégiben kétszer is járt Aradon, ahol meglátogatta választóit. Mircea szenátoron kívül a kolozsvári kerületnek még két jelöltje volt: *Negrutiu*, a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara elnöke és *Moldovan* Antal, kolozsvári ipartestületi elnök. Ez utóbbit a nagyváradiak jelölték.

Kolozsvárról érkezett távirati jelentés szerint *a mai választáson abszolút többséggel Constantin R. Mirceat választották meg a negyedik kerület ipari szenátorává*. Így tehát az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ipari osztályát is Mircea szenátor fogja az ország szenátusában képviselni. Mircea szenátorrá való

megválasztása alkalmával meg kívánunk emlékezni egy ígéretre, amelyet a szenátor még a választások lezajlása előtt tett. A választók előtt ugyanis kijelentette Mircea szenátor, hogy abban az esetben, ha újból bekerül a parlamentbe, akkor a most összeülő parlamenti ülés alkalmával törvényjavaslatot terjeszt a törvényhozó testületnek *elé arra vonatkozólag, hogy a kisiparosok szerszámaikat és gépeiket ne lehessen adóba lefoglaltatni és elárvereztetni*. Rávilágított Mircea arra, hogy az eddigi adófoglalásoknál kitűnt, hogy a gépek és szerszámok reális fedezetet amúgy sem nyújtanak az államnak és csak a kisemberek existenciáját veszélyeztetik a foglalások.

Mircea szenátor minden valószínűség szerint állni fogja azt az ígéretet, amelyet a választások előtt tett: beterjeszti a szóban lévő törvényjavaslatot és kéri arra a sürgősség kimondását. Abban az esetben, ha ez a javaslat valóban megszavazásra kerül, akkor egy örök-ké fenyegető Damokles-kard hárul el az iparosság feje felől és az ország iparossága mentesül azoktól a hiábavaló eljárásoktól, amelyek existenciáját veszélyeztetik.

## Rist új szanalási tervet dolgoz ki Románia részére

A szeszmonopol azonnali megszüntetését követeli

Mai lapszámunkban megemlékeztünk arról, hogy *Avenol*, a Népszövetség főtitkára nyilatkozott a romániai helyzetről Genfben és kijelentette, hogy a Népszövetség szakértőket fog Romániába küldeni, akik az új kormányval egyetértve egy reorganizálási tervet dolgoznak ki. Értesülésünk szerint Rist professzor egy újabb jelentést fog készíteni Románia pénzügyi helyzetéről és ezt augusztus elején juttatja el a kormányhoz. Rist professzor újabb jelentésében a szeszmonopol azonnali megszüntetését fogja kérni és ugyanekkor javasolni fogja, hogy a szeszosztást új alapokon, az ország érdekeinek megfelelően szervezzék meg. Javasolni fogja az egyenes adók intenzívebb behajtását, mivel véleménye szerint ezt jelenleg elhanyagolják. A professzor terveit a pénzügyminisztérium nélkülözhetetlen hivatalnokait, de esetleg a többi minisztériumok tisztviselőinek egy részét is az adók behajtásánál fogják felhasználni. A szanalási tervet alapjául a Népszövetség szakértői Rist jelentését fogják felhasználni. Hír szerint a szanalási tervet október elsején léptetik életbe.

## LE G U J A B B

## Borzalmas hajóserencsétlenség a Keleti tengeren

Elsülyet német iskolahajó

Éjjel fél 4 órakor jelentik Berlinből: A Liobe nevű iskolahajó Kiel kikötőből kiindulva, Varnemünde közelében viharba került, felborult és három perc alatt elsülyedt. A hajón hat tisztt, öt tisztjelölt, 18 altisztjelölt, 28 törzsaltiszt és a legénység, összesen száz ember tartózkodott. Harmincegy ember megmenekült,

hatvankilenc eltűnt. Két cirkáló, négy kisebb hajó és három repülőgép indult a serencsétlenség színhelyére. A három repülőgép vissza is tért, de sem a hajót, sem embert nem sikerült felfedezniük. Tehát a harmincegy ember kivételével, a hajó egész személyzete odaveszett. Bővebb részleteket telefonjelentésünk nem adott.



# Szendrey Mihály kapta meg az aradi színház bérletét a jövő szezonra

As interimár-bizottság érdekes döntése — Szendrey Mihály és a Janovics-társulat titkára nyilatkoznak a jövő szezon bérletének ügyéről

A színház jövő évi bérlete ügyében tárgyalta és határozta meg ma Aradváros interimár-bizottsága dr. Botioc Elek elnöke alatt. Az ülésen Popa Constantin városi kultúratanácsos terjesztette be Szendrey Mihály színházigazgató kérvényét, amelyben az aradi színház bérletét kéri szeptember elsejétől 1933. augusztus 30-ig. A kérvényben a színházigazgató elmondja, hogy színházigazgatása alatt egész színészgenerációkat nevelt fel és művészi multja biztosíték a jövőre nézve is. Kötelezte magát arra az esetre, ha a város neki adja a színház bérletét, úgy egy hónappal a színészszezon kezdete előtt bemutatja koncesszióját. Elsőnek Albu Livius helyettes elnök szólalt fel, aki a maga részéről elismerte Szendrey Mihály érdemeit, azonban véleménye szerint pályázatot kellett volna kiírni a színház bérletére. Azt ajánlja, várjanak egy hétig, hátha más ajánlat is beérkezik és akkor tárgyalják le az ügyet. Szendrey mellett szól mindenestre érdemes multja és az a körülmény, hogy aradi. Omescu Cornél bizottsági tag megállapította, hogy Szendrey Mihály mindenképpen támogatást érdemel, mert aradi, míg Popa Constantin közölte, hogy a színház ügye azért sürgős, mert Temesvár város interimár-bizottságának elnöke kérte Aradot, intézze el a kérdést. Temesvár ugyanis Arad után igazodik a színház kérdésében és Lázár Cornél dr. temesvári interimár-bizottsági elnök, akit most választottak meg képviselőnek, lemondása előtt akarja a színház kérdését rendezni. Sitartau Pál dr. felszólalása után Botioc dr. elnök azon véleményének adott kifejezést, hogy a színház bérletét Szendreynek kell adni, egyrészt azért, mert más pályázat nem érkezett be, másrészt pedig azért, mert mint régi aradi színházigazgatót, támogatni kell. Az interimár-bizottság végül kimondotta, hogy a jövő színházi szezonra Szendrey Mihálynak adja bérbe a színházat, azzal a feltétellel, hogy a szezon kezdete előtt egy hónappal köteles bemutatni koncesszióját.

Az ülés után az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott a jövő színészszezon kérdésében Szendrey Mihállyal, aki a következőket mondotta:

— Végtelenül boldog vagyok, hogy egy emberöltőn át végzett becsületos munka után a bizalom felém fordult. Én, aki ismerem a mai

rettenetes viszonyokat, nemcsak kötelességemet teljesítem, amikor átveszem a színház vezetését, hanem a saját önfenntartásom céljából is minden erőmmel azon leszek, hogy vállalkozásom mindenki meglepedésére sikerüljön. Ma nem jelent nagy sikert színházigazgatónak lenni. De mihez fogjak én, aki máséhoz nem ért és akinek egész élete a magyar színészet terén mozgott. Nem kívánhatja senkiscm több, hogy öreg fejemmel más pályát keressék magamnak, csak azért, hogy mások elől őrítsem ki a terepet.

— Ismerem az aradi közönség izlését — folytatta Szendrey Mihály — és szervezkedésem alkalmával ahhoz is fogok alkalmazkodni. Talán elérem azt, amit legutóbb: hogy egy-egy operette-sláger 16—18-szor adjunk az aradi színházban. Büszkén hirdetem azt, hogy nálam minden tag — a lehetetlenül rossz viszonyok dacára is — mindig kapott annyit, amennyivel a legszükségesebb dolgokat biztosíthatta magának. Mindenkor legelső dolgom lesz a jövőben biztosítani a dolgozó tagokat

## Megszűnt Berlinben az ostromállapot

A lapbetiltások továbbra is érvényben maradnak -- Véres összeütközések a kommunisták és nemzeti-szocialisták között -- Több halottja és súlyos sebesültje van a zavargásoknak

Berlinből jelentik: A birodalmi elnök ma rendeletet adott ki, amelyben felfüggeszti az ostromállapotot Berlin és Brandenburg területére. A rendelet két szakaszból áll, az egyik közli a rendkívüli állapotok megszüntetését, míg a másik szakasz megállapítja, hogy a lapbetiltások továbbra is érvényben maradnak. Ezzel ma déli tizenkét órától megszűnt Berlinben és Brandenburgban az ostromállapot.

A nemzeti szocialisták és kommunisták közötti harc változatlanul tovább folyik az ország területén. Breslauban nagyobb összeütközés történt, amelynek folyamán egy munkás meghalt és számosan megsebesültek. A rendőrség négy nemzeti-szocialistát letartóztatott. A négy letartóztatott lakásán házkutatást tartottak, amelynek folyamán számos fegyvert foglaltak le. Trierben és környékén szintén súlyos zavargások és verekedések voltak, amelyeknek folyamán egy husz éves kommunistát megöltek. Jülichben szintén összeütközés volt a kommunisták és nemzeti-szocialisták között. A Berlinben egy halottja és sok sebesültje van.

Hamburg mellett, Friedrichskoog községben a Reichsbanner tartott ülést, amelyet azonban a nemzeti-szocialisták szétzavartak. A verekedések folyamán Neger Herman 17 éves fiatalember meghalt, három életveszélyesen megsebesült. Essenben a kommunisták egy nemzeti-szocialista csapatra harminc revolvert adtak le, Schröder Alfréd nemzeti szocialista halálosan megsebesült. A rendőrség öt kommunistát letartóztatott. A Berlinben folyó vasárnapi zavargások másik sebesültje, egy fiatal asszony ma meghalt a kórházban.

Schleicher tábornok német hadügyminiszter ma este beszédet tartott a rádióban. Kijelentette, hogy a katonáknak a legkellemetlenebb a katonai diktatura, mert a katonaság utálja a politikát. Élesen támadta ezután Franciaországot, amely a határoknál lázasan fegyverkezik és közben Genfben és Lausanneban leszerelésről beszél. Nincs más mód, mint vagy szereljének le a nagyhatalmak, vagy adjanak Németországnak módot arra, hogy kiépítse védelmét.

Utólról lehetetlen humor, szellemes nagy UFA zenés vegjáték. JENNY JUGO, FRITZ SCHULTZ SIEGFRIED ARNO. Rövidesen: WEGAND TIBOR, a híros rádió és dalénekes szexuációs műsorral személyesen fellép.

CORSO MOZGO mai műsor! Nyitott tétő! Mesterseges hűtés! Kétféle mes hűvös terem!

Ma éjszaka talán...

Utólról lehetetlen humor, szellemes nagy UFA zenés vegjáték. JENNY JUGO, FRITZ SCHULTZ SIEGFRIED ARNO. Rövidesen: WEGAND TIBOR, a híros rádió és dalénekes szexuációs műsorral személyesen fellép.

## Fenyegető levelekkel árasztják el a budapesti főkapitányságot a kommunista letartóztatások óta

Távíratilag interveniálnak a foglyok szabadlára helyezése érdekében —

Budapestről jelentik: A letartóztatott kommunista összeesküvők érdekében rendületlenül folynak a különböző külföldről jövő intervenciók. A főkapitányság ma is számos levelet kapott, amelyben felszólították, helyezze haladéktalanul szabadlára a letartóztatott kommunistákat, sőt néhány levél fenyegető hangú és retorziót helyez kilátásba arra az esetre, ha a budapesti rendőrség nem teljesítené a követelést.

Ma délben a bécsi Arbeiter Zeitung egyik munkatársa hívta fel a Hetényi Imre helyettes főkapitányt, akivel fenyegető hangon közölte, hogy figyelemmel kíséri a letartóztatott kommunisták sorsát, mert biztos tudomása van arról, hogy a budapesti rendőrségben meggyilkolják az elfogott kommunista vádlottakat. Bizonyítékai vannak arra nézve is, hogy tegnap este két meggyilkolt kommunista holttestét esempészték ki a főkapitányságról. Hetényi hidegvérűen válaszolt a fenyegetésekre: — Itt tévedés lesz. A budapesti főkapitányság beszél itt és Ön valószínűleg a Csekső akarta Moszkvában fellivni.

Ezzel letette a kagylót.

Az interveniálók között Leon Blum és Paul Paure francia szocialista vezérek is szerepeltek, akik táviratot intéztek a magyar miniszterelnökhöz.

Eddig tizenhárom letartóztatottja van a kommunista összeesküvésnek s a letartóztatottak ellen az állam és társadalmi rend felforgatására irányuló cselekménnyel vádolják. Az ügyesség még nem döntött, vajon statárium elé állítja-e a kommunistákat. Jogászörök véleménye szerint Sallait és Fürstöt statáriális bíróság elé állítják, miután ők irányították a szervezet munkáját és már régebbi idő óta tartózkodnak Magyarországon területén. Az arad megyei származású Karikás büne jóval kisebb, miután csak néhány napja van Magyarországon, míg a többi egyáltalán nem követett el súlyos bűnt. A magyar kormány álláspontja különben a külföldi intervenciókkal szemben az, hogy Magyarország nem törődik semmiféle külföldről jövő intervencióval, miután senki sem avatkozhat be a magyar törvénykezés ügyeibe.

# Ifj. Kenderessy László

villanyerőre berendezett asztalosárúgyára  
A R A D, Strada Ioan Calvin No. 38.

Elvállalok modern építkezésekhez úgy irodámban, mint megadott rajzszerűen kivitelben tervezett épületasztalos munkákat elsődrendű anyagból, **legolcsóbb áráimmal**, továbbá mindennemű fagegmunkálásokat **leszállított órábér mellett**.

## NYUGATON

ÉS A MŰVÉSZNYOMOR FRONTJÁN

### A HELYZET VÁLTOZATLAN...

**Ábrahám Károly élet-halálharca a mindennapi kenyérért --  
A világháboru borzalmaival mintázza a művész -- A művész,  
aki önmaga szenvedéseit álmodja bronzba  
„ÖRÖK TRAGÉDIÁM, HOGY NEM VESZNEK ÉSZRE...”**

Nem sokan tudják Aradon, hogy a Halászuca egyik kis házában milyen tehetséges, szorgalmas művészek gyurják naphosszat az agyagot, formázzák és lelket öntenek belé, amíg valami csodálatosan eleven, vérzően emberi alkotás, megnyilatkozás nem kel életre a holt anyag szívéből... Nem sokan ismerik Aradon Ábrahám Károly szobrászművészt, pedig ez az ember igazán méltó arra, hogy végre megismerjék lelkét, alkotásait. Hiszen minden műve annyira közös, annyira emberi, hogy valamennyiünknek egyformán közel kell engednie magához ezt a művészi megnyilatkozást, meg kell hallgatnunk azt az embert, aki valamennyiünk fájdalmát önti szobrokba, valamennyiünk nyomorúságát tárja a világ elé...

Ábrahám Károly hosszú, szinhez hasonló világos műtermében fogad. Magas, aszkéta-termetén munkaköpeny lóg alá és a szeméből kisugárzó lelkes fényt szerény pápaszem mögé rejtve nagyon halkán, szinte bocsánatkérően beszél:

— Nagyon hálás vagyok, hogy eljött megnézni a munkáimat — mondja csendes köszöntéssel. — Boldog vagyok, ha valaki legalább érdeklődik az iránt, hogy mit is csinállok? **Örök tragédiám, hogy nem akarnak észrevenni**, az emberek elhaladnak mellettem és keresztülnéznek rajtam... Pedig én egész szívemet, lelkem minden fájdalmát tárom eléjük. Nézzel!...

#### Az el nem ismert zseni

Forgatható állványon finom, kecses nőalak áll. Kezében tálat tart és a feje felett, szüzsies homlokára az ablakon beömlő napsugár szó glóriát... A ruha redői még nyerseks, kidolgozatlanok, de a nyak hajlása, a finom fej tar-

#### A vádtanács is megerősítette az aradi állomás pénztárnoknőjének letartóztatását

Haiduc Ionelné megnyugodott a vádtanácsi határozatban

Az aradi rendőrség — mint az *Aradi Közlöny* jelentette — a tegnapi nap folyamán kísérté át az aradi ügyészségre az állomás sikasztó pénztárnoknőjét. Haiduc Ionelnét. Ludosan vizsgálóbíró hallgatta ki a sikkasztással vádolt uriaszonyt, aki fenntartotta a rendőrségen tett vallomását és hangsúlyozta, hogy a pénztári hiány mindössze 34.000 lejt tesz ki, a mely abból származik, hogy Bucurestiből a leküldött jegyek között téves csomagolásuk voltak, amelyeket nem volt ideje átnézni. A kihallgatás befejezése után a vizsgálóbíró kihirdette Haiduc Ionelné előtt az előzetes letartóztatásról szóló végzést és az ügy ma került az aradi törvényszék vádtanácsa elé.

A vádtanács megerősítette a vizsgálóbíró döntését és a határozat ellen Haiducné **nem jelentett be felfolyamodást a temesvári táblához**, mert ilyen módon akarja elérni azt, hogy ügyét még a szüneti tanács tárgyalja le.

tása és az arc rajongó vonásai beszélnek... Tiszta akadémikus irány... Nem ezt vártam.

— Megrendelésre készül — mondja Ábrahám eltáplálva gondolatokat. — Valamiből meg kell élni... A radnai Kálvária-utra készítem, Santa Lucia szobra lesz, a szemek patronusáé... Itt a párja, liseuxi kis Szent Teréz. Hát ehhez is értek, hiszen tanultam... Tíz évet kóboroltam a Regátban és ezt az évtizedet tanulmányaimnak szenteltem. Itt az eredmény: a terakotta gyurásában azt hiszem sikerült olyan gyakorlatra szert tennem, hogy felvehetem a versenyt bármilyen nemes anyaggal is...

Szent Lucia lekerül alapzatáról és helyébe egy szobor-csoport kerül, egy jelenet, amely vakósággal megrázó erőt, fájdalmasan visszacsendülő kiáltást sugároz ki magából... A nagy világégés pokoll visszfénye rezeg a csoport két főalakján és döbbenetes erővel kél életre az a profécia-szerű, mindig aktuális jelentés:

#### „Nyugaton a helyzet változatlan...”

Két katona fekszik a dekungban. Alsónak... Kábult, szinte halálba szédült mélységes álom nehezedik arcvonásaikra, beesett szemüregükből az emberfeletti fáradtság zokog. Talán néhány percre megengedhették maguknak azt a luxust, hogy levessék agyonviselt bakancsukat, felső ruháikat, amelyek fejük felett lógnak. A durva pokróc alatt fáradt testük görcsös rándulásban merevedett meg. Kezeik görcsösen markolják a takarót, mintha álmukban el akarná valaki venni tőlük...

A két katona feje felett emelvényen, magasan és fenséges egyszerűségben elevenedik meg az Álom... Hazaálmodják magukat csendes, meleg otthonukba, ahol nemesarcu, fiatal nőalak imára kulcsolt kézzel hajol a bölcső fölé... A bölcsőben édesen alszik a Gyermeke. Önkéntelenül átrendül a szemlélő lelkén a kérdés: az Anya vajjon a fedezékben fáradtságtól, emberkinzástól összeroskadt Emberét imádkozik gyermeke bölcsője felett, vagy a jövő emberéért, a mit sem sejtő, ártatlanul alvó Gyermekeért?...

— Egy sorozatnak markáns darabja ez — magyaráz Ábrahám Károly halkán — amelynek a címe lesz: **„Nyugaton a helyzet változatlan.”** Azt hiszem, ebben van gondolat, lélek, érzés... Benne van az egész életem, amely a háború visszfényében folyik ma is. Fiatalságomat a fedezékekben töltöttem, most a megélhetésért harcolok ugyanazzal a kétségbeeséssel, hiszen ma már nemcsak az én életemről van szó, hanem feleségem s öt gyermekem kér otthon kenyeret. Nemsokára **csit** leszek, hogy már száraz kenyeret sem tudok nyújtani nekik, pedig látja, dolgozom, szíveimet, véreimet adom a munkámban!

Tekintetem ebben a pillanatban a készülő sorozat első darabjára esik: vassisakos, lezárt szemű katona-fej, krisztusi szenvedés megdöbbenően éles kifejezésével arcán. Kezével torkához kap, amelyet szorongat, markol a gyötrelmem. Ugy találom, hogy nagyon hasonlít alkotójára.

A sorozatból még két darab áll készen a polcokon: az egyik miniatűr mintája tulajdon-

képpen a készülő szoborműnek. Kiegyezett, teljesen kész darab: a bucsuzó katona, amint kislányát öleli meg — talán utóljára. A legmegrázóbb azonban az, amelyik záródarabnak készült: lehajtott fejjű nőalak, ölelben férfitest fekszik, melyen kereszt-markolatu hosszú tört ütöttek át. Megkapó a modern elgondolás eszményi tisztasága. Itt már az örök Ember tragédiájának hatalmas konturjai jutnak érvényre. A szenvedő, sirató nőalak éppen úgy lehet Osiriszt gyászoló Isis, Thammuzt sirató Istar, a Fájdalmas Anya, mint az Ismeretlen Katona teteme felé boruló feleség-édesanya...

Ez a visszajáró mult utolsó fejezete, azonban ami azután jön, azt a Jövő függőnye mögül hivta életre Ábrahám: még testetlen gondolat, kidolgozatlan munka, de elgondolásában megkapó, több, megdöbbenő. Csontvázak, koponyák hegyén férfialak kuszik fölfelé, a magasba. Erőtlen karjával fel akarja tartóztatni a rombadülő tömböket, amelyek már-már maguk alá temetik a világot. A szobor talapzatán két rövás olvasható: „1914.” majd a másik oldalon „???” Ez többet mond minden szónál, irásnál, vagy szuggesztív gondolatnál is.

#### „Ne hagyjanak el!”

Beszélnénk még karrikaturáiról, (szoboralakba öntve berugott férfi-kettős, pletykázó asszonyok csoportja, Petőfi „Megy a juhász a számaron” című versének karakterizálása stb.) vagy egészen modern elgondolása „Pán és a hölgye” című allegóriájáról, de ezek után nem szabad, nem érdemes. Ábrahám befejezőül csak annyit kér, hogy — „ne hagyjanak el!” Mondjanak itéletet felette, de előbb érdemesítsék arra, hogy legalább megtekintsék műveit, szenvedő emberi lelkének művész-kisugárzását. Hiszen igazságtalanság az, hogy Ábrahám Károly előtörő, hatalmas tehetsége ne találja meg az érvénysülés útját Aradon, ahonnan annyi művészember indult el az érvénysülés felé vezető úton. (Cs. P.)

### Tragikus halált halt egy Braziliába kivándorolt aradi fiatalember

Papp István aradi ácsmester fiának tragédiája

Aradi származású fiatalember tragikus élete zárult le távol, az Oceánon túl, Braziliában. Papp István közismert aradi ácsmester fia, ifj. Papp István évekkal ezelőtt vándorolt ki Braziliába. Sao-Paoloban egy nagy angol vasutépítő társaságnál nyert alkalmazást és csakhamar szép előmenetelre tett szert. A fiatal és rendkívül ambiciózus aradi származású ifj. Papp Istvánt feljebbvalói szorgalmáért őszintén megszerették és becsülték és sorsa igen jól ment a távoli igéretföldjén.

Hónapokkal ezelőtt véletlen vasuti szerencsétlenség áldozata lett ifj. Papp István. A szerencsétlenség következtében fején erősen megsérült, úgy, hogy orvosai nem sok reményt fűztek életbenmaradásához. Ennek dacára mindent elkövettek, hogy a fiatalembert megmentsék az életnek és hosszú heteken keresztül injekciókkal tartották benne a lelket. Az agysérülés azonban olyan súlyos volt, hogy Papp elvesztette szemvilágát, majd később **gondolkodási képességét is**, míg végre súlyos szenvedéseitől megváltotta a könyörületes halál.

A gyászhirot most közölte ifj. Papp családjával Braziliában lakó özvegye, aki annakidején férjével együtt vándorolt ki. Az elhunyt aradi hozzátartozói, rokonai s jóbarátai, mély-séges részvétellel fogadták a lesújtó hírt. Papp István aradi ácsmester az elhunytban egyetlen fiát gyászolja. A súlyos csapás alkalmával sokan keresték fel a gyászoló családot részvét-látogatásaikkal.



## Megválasztották az aradi ügyvédi kamara új tisztikarát

Schütz Henrik dr. lemondott a titkári állásról.

Az aradi ügyvédi kamara ma délután öt órakor tartotta alakuló gyűlését dr. Moldovan Sivius dékán elnöklete alatt. Az ülésen a választmányi tagok a következő tisztikart választották meg: prodekan dr. Velcsov Géza, titkár dr. Mannheim Aladár, mivel Schütz Henrik dr. az ügyvédi kamara eddigi titkára állásáról lemondott. Pénztárnok dr. Schütz Henrik. Irodavezetőnek Brađean Constantin volt ügyészégi titkár, míg napidíjas irnoknak Mayer Imrét választották meg.

**5 nagy előnye van a PEBECO FOGPASZTANAK**

1. Megóvja a fogak ragyogó fehérségét és egészségét.
2. Semlegesíti a káros szájsavat.
3. Udhőleg hat és megszünteti a kellemetlen szájízszagot. Emellett teljesen ártalmatlan.

## Bűnvádi feljelentést tesz rokonai ellen özv. Menczer Mártonné

Az özvegy elmondja a rokoni támadás okait —

Minden vád légből kapott koholmány

A nyári kánikulai hőségben fuldokló napok szenzációja volt az a hír, hogy özvegy Menczer Mártonné ellen oldalági rokonai keresetet indítanak, amelyben a bíróság ítéletét kéri, hogy kötelezzék az özvegyet az oldalági rokonok részére esedékes vagyonszám kiadására. A kereset eddig nem jelentett külön érdekességet, meglepő az indoklása volt, amely *érdemtelenül kívánta az özvegy örökösödési jogának korlátozását.*

A rokonok szerint ugyanis az özvegy még férje életében ismeretséget tartott fenn egy aradi fiatalemberrel, tehát minden jogcím megvan arra, hogy a több mint egymillió lejes vagyont ne az özvegy, hanem a rokonság kapja.

*Megindult tehát a hajza az özvegy ellen, jobban mondván lázas küzdelem a vagyon után.* Özvegy Menczer Mártonné azonban fölvetette a feléje dobott keztyűt, nyilatkozatot adott közre, amelyben ismertette a valódi tényállást és az okot, amiért a rokonságnak érdekében állott a hajzáat megindítani. Magáról az ügyről pedig a következőket mondotta az *Aradi Közönség* munkatársának:

— Boldogult férjem, akivel két és fél évig éltem együtt, végrendelet nélkül hunyt el. Még első felesége életében, midőn én, mint leány tartózkodtam a házuknál, több ízben kijelentette, hogy felesége halála után engem akar nőül venni, hogy a vagyon együtt maradjon.

Rokonaival, Altmann Ignácnéval és Menczer Adolf dévai kereskedővel már akkor sem tartotta fenn az érintkezést és több ízben ama szándékának adott kifejezést, hogy ezeket a rokonokat az örökségből ki akarja zárni. Minél idős ember, félt a végrendelet megírásától és midőn már beteg lett — szélütés érte — már

nem volt módjában végrendeletet készíteni. Nekem pedig más gondom volt, minthogy azzal törődjem.

— Nem úgy, mint a rokonoknak, akiknek legelső gondjuk az volt, hogy a közjegyzőnél érdeklődjenek, hogy maradt-e férjem után végrendelet, vagy sem. Számoltam azzal, hogy

## Hat hónapi fogházra ítélt az aradi törvényszék egy templomrablót

Titokzatos vendég az imaházban --- Izgalmas üldözés az éjszakában --- Az állítólagos kereskedő, mint perselyfosztogató

Kalandos körülmények között fogta el a rendőrség május elsejének éjszakáján Schwarz Mózes, aki az aradi orthodox hitközség templomát akarta kifosztani. A tervezett templomrablás valaminek a megzavart rabló elfogatása rendkívül kalandos körülmények között ment végbe. A templomszolga a délutáni istentisztelet után bezárta a templom ajtaját és lakásába vonult. Este 10 óra körül különös zajra lett figyelmes, amely a templom felől hallatszott. Utána nézett a dolognak s midőn kinyitotta az egyik oldalbejárat ajtaját, felfedezte, hogy a templomban egy ismeretlen férfi tartózkodik. Hirtelen lezárta ismét az ajtót és értesítette a közelben álló rendőrt, aki csakhamar megjelent, hogy a templomban tartózkodó gyanús idegent elfogja. Amint azonban a

templomszolga a rendőrrel együtt megjelent az imaházban, az idegen keresztültörve az egyik ablakot, azon kiugrott a szabadba és elmenekült.

Izgalmas hajza következett ezután, a rendőr néhány riasztó lövést adott le, míg végül sikerült a menekült elfogni. Felkísérték a rendőrségre, ahol megállapították, hogy Schwarz Mózes 42 éves, állítólagos bucuresti kereskedővel azonos, aki vallomásaiban előadta, hogy előtte való nap érkezett Aradra s mivel már napokon keresztül nem jutott pénzhez, elhatározta, hogy az orthodox templom perselyeit fosztja ki. A templomszolga arra a zajra lett figyelmes, amelyet a perselyek feltörése okozott és a szolga megjelenése megzavarta, még mielőtt bármit is sikerült volna zsákmányolnia.

Kihallgatás után átkísérték az aradi ügyészre, amely elrendelte előzetes letartóztatását. A templomrabló fölött ma ítékezett az aradi törvényszék. Dr. Perényi hivatalból kirendelt védő védőbeszédében rámutatott arra, hogy voltaképpen csak kísérlet történt s kérte a törvényszéket, hogy vegye tekintetbe a vádlott életkorát is. A törvényszék rövid tanácskozás után büntetésnek mondotta ki Schwarz Mózeset és hat hónapi fogházra ítélte, amelyből 3 hónapot az elszünetelt vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett.

## Súlyos visszaélések Aradmegyében a konverziós bejelentések körül

Feltűnést keltő bejelentés az aradmegyei prefekturán — A jegyzők jóval magasabb díjakat szednek, mint amennyit a törvény előír — Dr. Lázár Ágoston prefektus szigorúan felülvizsgálja az ügyet

Feltűnést keltő bejelentést tettek ma az aradi megyei prefekturán. Dr. Lázár Ágoston megyei prefektusnál ma délután megjelent egy előkelő aradmegyei földbirtokos, aki felhívta a megyei prefektus figyelmét arra a körülményre, hogy Aradmegyében súlyos visszaélések folynak a konverziós bejelentések körül. A földbirtokos elmondotta, hogy a visszaéléseket egyes községek jegyzői követik el, akik a hivatalos iratok elkészítésében járattlan gazdák számára a konverziós bejelentések készítését. A jegyzőknek ugyan — még nemrég megszavazott maximális tarifa alapján — jogukban áll az általuk készített kérvényekért mérsékelt díjazást felszámítani, de egyes jegyzők visszaélnék hivatali hatalmukkal és jóval magasabb díjakat szednek be a konverziós

törvények elkészítéséért, mint amennyit a tarifa megenged.

— Vannak olyan jegyzők is, — jelentette be az aradmegyei földbirtokos — akik a konverzió által elégedett összeg megfelelő százalékát köti ki honoráriumképpen.

Lázár Ágoston dr. megyei prefektus a legnagyobb felháborodással vette tudomásul a bejelentett visszaélést és arra kérte a földbirtokost, hogy küldje el hozzá mindazokat a gazdákat, akiket az általa bejelentett módon megsarcoltak. Közölte, hogy a legszigorúbb rendszabályokkal lép fel mindazok ellen, akik kihasználják a gazdák járattlanságát és ily módon szereznek maguknak illegális hasznot. Az ügyben a közeli napokban még szenzációs fejlemények várhatók.

## Aláírták a lengyel—orosz szerződést

Románia nélkül történt a szerződés megkötése

Bucurestből jelentik: Varsóból nem hivatalosan jelentik, hogy tegnap délután a moszkvai külügyi népbiztosság termében fontos esemény játszódott le. Ugyanis hosszas tárgyalások után Lengyelország és a szovjet aláírták a megnevezési szerződést. Lengyelország megbízottja Patek volt, míg a szovjet nevében Kresztenszky meghatalmazott népbiztos, Litvinoff helyettese írta alá a nagyjelentőségű szerződést.

# HIREK

## Kezdődhet a játék...

Porosan, fáradtan és mégis jókedvűen, megjöttek ma délután az aradi színtársulat tagjai. Mikor a konflis megállt a Dacia-kávészakozóban és lepakolták a hatalmas ládákat, csomagokat, az ember a magyar színészet szerkesztőjére gondolt vissza. Az ócska konflis helyett csupán egy zörgő parasztszék kellett volna és néhány feltehető, nagy gallér a trenckot-ok helyébe.

Ma este, több hónapos szünet után, ismét megkezdődött a lázas munka a kulisszák mögött. És minden fáradtság dacára, színészeink lelkesen indultak neki az új szezonnak. És a lelkesedés hátterében szerényen gubbasztott a remény: Hátha a közönség is megérti lelkeseidésüket, amely nem halkult, nem szürkült meg az évtizedek folyamán... A vándorszínészek sorsa ma is örök: „ma itt, holnap ott!” Mindenütt egyformán szívüket, lelküket adják és cserébe talán egy kis megértést, megbecsülést kapnak, no meg egy falat kenyeret. Ők az élet komédiásai, azok, akik úgy táncolnak, sírnak és kacagnak, ahogyan a közönség megkívánja és a mindennapi élet küzdelmei közepette csak annak élnek, hogy amikor kigyulnak a lámpák, a függöny felgördül, egyforma lelkesedéssel kiálthassanak: „Kezdődhet a játék!”

— **IDŐPROGNÓZIS.** Meleg, a nyugati részeken felhős, esőre hajló idő várható.

### CENTRAL MOZGÓ: Marokkó,

fűszerepekben MARLENE DIETRICH és GARY COOPER.

### SELECT MOZGÓ: Az ucca anyyala.

(Premier.) Szerelmi dráma, Kiszereplők: JANET GAYNOR és CHARLES FARRELL.

Előadások ma 8 és 10 órakor.

5-EN A JAZZBANDBÓL, Énekes, zenés vigjáték. Szer JENNY JUGO, ROLF von GOTH, THEO SHALL, KARL STEPANEK-vel a fűszerepekben. Bemutatója rövidesen a CENTRAL MOZGÓBAN.

— Autót kapott ajándékba Mihály nagyvajda a kormánytól. Bucurestiből jelentik: Abból az alkalmából, hogy Mihály nagyvajda sikeresen elvégezte a negyedik elemi, a kormány egy új típusú kis Ford-autót ajándékozott a trónörökösnek. A király engedélyével Mihály nagyvajda személyesen kereste fel Vaida miniszterelnököt, hogy a kormány kellemes ajándékát megköszönje.

— A bécsi román követ dejeuner adott Mária királyné tiszteletére. Bécsből jelentik: Bradiceanu Caius bécsi követ ma Koblenzben Mária királyné tiszteletére dezsónét adott, amelyen Ileana főhercegné, Antal és Ferenc József főhercegek vettek részt.

— Szeptemberben ül össze a középeurópai gazdasági konferencia. Párisból jelentik: Politikai körök szerint szeptember ötödikére hívják össze a középeurópai gazdasági konferenciát, amelyen két fontos kérdés kerül tárgyalásra. Az egyik a dunai államok együttműködésének problémája, míg a másik a gubna devalorizációjának kérdése. A konferenciát előreláthatólag Genfben, vagy Lausanneban tartják.

— Borah szenátor likvidálni akarja a jóvátétel kérdését. Washingtonból jelentik: Borah szenátor teljes energiával folytatja akcióját, amelyet a háborús adósságok eltörlése érdekében indított. Ma ismét nyilatkozatot adott egy újságíróknak és közölte, hogy mielőbb össze kell hívni a nemzetközi pénzügyi és gazdasági konferenciát, amelyen véglegesen likvidálják a jóvátétel kérdését.

— Kimutatás készül a folyó évi kifizetésekről. A pénzügyminisztérium ma rendeletben hívta fel az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy a számvétség sürgősen készítse el a kimutatást azokról az összegekről, amelyeket január hó elsejétől augusztus hó elsejéig fizetések, nyugdíjak és dologi kiadások címén folyósítottak. A táblázatos kimutatás elkészítése néhány napot vesz igénybe és az összeállítás után a pénzügyigazgatóság felküldi a kimutatást a minisztériumhoz.

— Megindultak a tárgyalások az osztrák-magyar kereskedelmi viszony szabályozására. Budapesttről jelentik: A magyar delegáció ma Bécsbe utazott, hogy ott az osztrák kormány megbízottjaival megbeszélést folytasson az osztrák-magyar kereskedelmi viszony szabályozása érdekében.

— A szokásos fényvel ünnepli meg Budapest az idén is Szent István napját. A Szent István-hét ünnepeit az idén is a szokásos fényvel ünnepli meg a magyar főváros. Kétszeres fontossága a mai viszonyok között, hogy az a morális erő, amely ebben a magyar nemzeti ünnepben rejlik, az idén is érvényesüljön és a Budapestre sereglő vidéki és külföldi közönségben fokozza az ezeréves múlt történelmi hatását. Az ünnepek központjában az idén is az augusztus 20-iki körmenet és az aznap este rendezendő nagyszabású gellérhegyi tűzijáték áll. A szórakoztató ünnepeken kívül lesznek az idén is tanító céhu kiállítások, sportesemények, athletikai ünnepek, amelyek a magyar főváros életét mozgalmasabbá és érdekessé fogják tenni az ünnepek napjai alatt. A részletes programot most dolgozzák ki. Természetes, hogy úgy, mint minden évben, az idén is félárú vasúti jegy, a külföldiek részére pedig vízumkedvezmény áll majd rendelkezésre. Budapest székesfőváros idegenforgalmi szervei mindezekkel kapcsolatban előkészítik az ócsó tömegszállítás megoldását is.

### Külföldi cég aradi árulerakata társat keres.

Tárgyalási alap teljes közreműködés és turázások 350.000 lei effektív pénz vagy tehermentes ingatlan 500.000 Lei értékben.

Leveleket A. B. C. Jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába.

— Kedvezményes repülőjegyek a lipcsei mintavására. A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: A lipcsei őszi mintavására a Deutsche Luft Hansa repülőársaság 10 százalékos kedvezményt ad a vásár látogatóinak, ugyancsak 10 százalékos kedvezményrel ad jegyeket a „C. I. D. N. A.” repülőársaság is. A kedvezményes jegyek az odautazásnál augusztus 22-től szeptember 1-ig, visszafelé augusztus 28-tól szeptember 6-ig érvényesek.

— Nagy sikasztás a bucaresti-i egyetem orvosi fakultásán. Bucurestiből jelentik: A bucaresti-i tudományegyetem orvosi fakultásán nagyarányú sikasztás történt. Balacescu professzor, az orvosi fakultás dékánja, feljelentést tett Theodoru Grigore, az orvosi fakultás titkára ellen, 600.000 lej elsikkasztása miatt. A titkár részben az ellátmányokból, részben pedig a vizsgadíjakból sikkasztotta el a hatalmas összeget, amit saját passzióinak fedezésére költött el. Theodoru letartóztatták. Érdekes, hogy a kolozsvári egyetem után, ahol ugyancsak az orvoskaron egymásután két titkár követett el bűnös manipulációt, most a bucaresti-i egyetemen is hasonló bűncselekmény történt.

— Aradi gyárak szállítják a téglát a mikelakai építkezésekhez. Ma tárgyalta a város interimár-bizottsága a mikelakai építkezésekhez szükséges téglá beszerzésére tartott nyilvános árlejtés ügyét. A bizottság elhatározta, hogy az aradi téglagyáraktól rendel meg az ajánlatok értelmében a három millió 700 ezer téglát, ellenben kikapcsolja a Bohn-féle gyárat. Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök kifejtette, hogy Aradvárosnak érdeke, hogy az aradi gyárak kapjanak megrendeléseket, miután ezek foglalkoztatják az aradi munknélkülieket és enyhítik ilymódon a munkanélküliséget. Beszámolt arról, hogy erre vonatkozólag megbeszélést is folytatott az aradi téglagyárakkal. A mikelakai építkezéssel kapcsolatosan különben érdekes interpelláció is hangzott el a bizottság mai ülésén. Crapini bizottsági tag elmondotta, hogy az egyik árlejtési hirdetőmelyben, amelyben a házépítésekhez szükséges cserép beszerzéséről volt szó, megállapította, miszerint Bohn-féle tetőcserépre kérnek ajánlatot. Ezt az árlejtési törvény nem engedi meg, miután kizár mindenféle konkurrenciát és csak a gyárnak, valamint bizonyos nyosainak nyújt alkalmat az ajánlattételre. Az interpelláció nyomán Botioc dr. bizottsági elnök közölte, hogy intézkedni fog, miszerint hasonló eset ne fordulhasson elő.

## A kényszerárveréseken kifizették a hátralékos adókat

Nyolcvanezer lej volt a legmagasabb adóösszeg.

A hátralékos adók behajtására a pénzügyminisztérium rendeletet küldött a közelmúltban az aradi pénzügyigazgatósághoz, amelyben augusztus 25-ikétől kezdve az ugynevezett kényszerárverések kifizését rendelte el. A minisztérium kényszerárverések megtartása alatt azt értette, hogy mindazoknál az adóhátralékosoknál, akik eddig fizetési haladékot kaptak, minden további formalitás nélkül ki kell tűzni az árverést és azt meg kell tartani.

A rendelet alapján a pénzügyigazgatóság adóhivatalai főként kereskedőknél tűzték ki az árveréseket és a mai napra mintegy 30 árverést tűztek ki, elsősorban olyanoknál, akik 30.000 lejen felül adóhátralékban voltak. Az árverést azonban egy helyen sem tartották meg, mert mindegyik adóhátralékos kereskedő készpénzben kiegyenlítette adóhátralékát. A legnagyobb összeg, amelyet ilymódon kiegyenlítettek, 80.000 lej volt, a legkisebb pedig 30.000 lej. Az adóhivatalok azonban ettől függetlenül a holnapi nap folyamán tovább keresik fel mindazokat az adóhátralékosokat, akik a kimutatásokban szerepelnek és amennyiben az adóhátralékos készpénzben nem tudják kiegyenlíteni, úgy az árverést a helyszínen megtartják.

### Nemzetközi árumintavásár Zágrábban.

A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: Szeptember 3-tól 12-ig tartják meg Zágrábban a XVIII. nemzetközi árumintavásárt, amelynek textil prém, téli sport, gyapju, kender, len, villamossági és rádió, szállodai, háztartási és konyhaberendezési, valamint mezőgazdasági osztályai vannak.

— A városi ingatlanokat 121 millió leire értékelték. A városi ingatlanok biztosításának ügyével foglalkozott ma a város vezetősége. Az ingatlanokat eddig 40 millió leire biztosították, azonban a városi mérnöki hivatal új becslést végzett, melynek eredményeképpen ma javaslat került az interimár-bizottság elé, hogy 121 millió leire emeljék fel a biztosítás összegét. Az interimár-bizottság úgy határozott, hogy az idén meghagyja a 40 millió biztosítást, míg jövőre új becslést rendel el és annak alapján köti meg a biztosításra vonatkozó megállapítást.

— A tüdőbetegszanatóriumba és gyermekkórházba csak kivételes esetben vesznek fel más megyebeli ingyenes beteget. Aradváros interimár-bizottsága ma kimondotta, hogy a városi tüdőszanatóriumban vagy gyermekkórházban csak abban az esetben vehetők fel idegen megyebeli betegek, ha az ápolási költséget előre kifizetik. A javaslatot erre nézve dr. Cucu Vazul városi főorvos tette, aki beszámolt az interimár-bizottságnak arról, hogy a városi tüdőszanatórium és gyermekkórház nem képes behajtani a különböző megyebeli betegektől az ápolási költségeket, ami érzékeny kárt jelent a városi intézményeknek. Siartau Pál dr. a tüdőszanatórium igazgatójának indítványára a határozatot ilymódon enyhítették, hogy kivételes esetekben mégis felvesznek más megyebeli, szegénysorsu betegeket.

— Beteg sertéseket vágta le Aradon. Érdekes fogást csinált dr. Popoviciu David városi főállatorvos, Tegnap Orczifalváról két disznókupec asszony, még pedig Vagner Magda és Kofan Erzsébet tizenöt sertésből álló falkát csempészett be Aradra. Az állatokat az Illés-ucca 18. számú házba vitték, ahol két beteg állatot nyomban levágtak. Az egyiket cigányoknak adták el és dr. Popoviciu éppen akkor ütött rajta a társaságon, amikor a másik levágott sertés húsát akarták eladni. A főállatorvos rendőri segédlettel a rendőrségre vitette a két asszonyt. Jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és miután Orczifalváról a sertésvesz miatt tilos behozni Aradra állatokat, mindkét asszony ellen megindul az eljárás.

— Az újság-kioszkok új bérletéről. Még a múlt évben történt, hogy a város az aradi újságárúító kioszkok bérletét özvegy dr. Robu Jánosné és özvegy dr. Trailescuné aradi uriaszonyoknak adta. A határozat ellen felelkezés érkezett be és tegnap tárgyalta az ügyet a temesvári revíziós-bizottság. A bizottság elutasította a felelkezést és így a kioszkokat a két uriaszony a közeljövőben veszi át.



## A Minorita-Kulturházban lefolyt botrány ügyében tovább folyik a nyomozás

Azzal a botrányjal kapcsolatban, amely a Minorita-palota épületében tegnap este a Katolikus Munkásegylet megalakulása alkalmával lejátszódott, ma egész nap folytatták a rendőrség a kihallgatásokat. Tudvalevőleg ezt az alakulást a kommunista munkások megakadályozták és összeverekedtek más világnézeti társaikkal, sőt ellenkeztek a rend helyreállítására megjelent detektívekkel és rendőrökkel is.

Mint jelentették, a rendőrség emberei tegnap este tizenkilenc férfit és három nőt vittek fel a kvesturára, ahol az éjszaka folyamán azonnal megkezdték kihallgatásukat. Az éjszaka során három nőt és egy férfit elbocsátottak a rendőrségről, míg a délelőtti folyamán még nyolcat elbocsátottak, úgyhogy összesen tizen vannak még jelenleg a rendőrség őrizetében, közöttük Stoica Rudolf aradi pékmester, valamint Ulrich ismert baloldali munkásvezető. Ma délelőtt a sziguranán kihallgatták a tegnapi gyűlés előzményeire, valamint a botrány lefolyására vonatkozólag Szócsa Didák minorita lelkesítő is. A rendőrség megállapítása szerint a botrányt egy körülbelül 35 főnyi megszervezett kommunista-csoport inszenázta. A délután folyamán beszélgetést folytattunk Cioreescu Tache szigurancaféfőnökkel, aki a következőket jelentette ki:

— Az őrizetbe helyezettek listáját egyelőre a vizsgálat érdekében nem hozhatjuk nyilvánosságra. Már a legközelebbi jövőben el kell dönie annak, hogy a lefogott emberek továbbra is őrizetben maradnak-e vagy sem. Ekkor természetesen nyilvánosságra kerülhet névsoruk is.

Értesülésünk szerint az őrizetbe vett munkásokat rövid időn belül elbocsátják a rendőrségről, mivel az a cselekedet, amellyel vádolják őket, nem olyan, amelyért letartóztatás járna.

— Ismeretlen nő marószódát ivott a Baross-parkban. Ma este tizenegy óra tájban, a Baross-park közelében sétálók női sikoltozásra figyeltek fel. Többen a hang irányába szaladtak és az egyik padon meg is találták a kiáltozó fiatal nőt, aki csak ennyit mondott:

— Megmérgeztem magam. Segítsenek.

Az öngyilkost nyomban kocsiába ültették és beszállították az aradi megyei kórházba. Utközben elvesztette eszméletét. A kórházban dr. Puscás inspekciós orvos gyomormosást alkalmazott, azonban az öngyilkos nő még ezután sem nyerte vissza eszméletét. Megállapítást nyert, hogy a szerencsétlen zsirosszódát ivott. Az esetről értesítették az rendőrséget is, ahonnan még az éjszakai órákban bizottság szállott ki a kórházba, de az öngyilkost kihallgatni nem lehetett és így személyazonossága, valamint tettének oka ezideig ismeretlen.

— Ma délelőtt a pernyáviai egy küldöttsége jelent meg az aradi városházán. A küldöttség tagjai arra kérték Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnököt, hogy adjon kirendeletet a város tulajdonát képező és a második számú városi gazdaságban lévő sertéscsorda szigorú elkülönítésére. Elmondották, hogy a városi sertéscsordában vész dühöng, úgy, hogy az állatok egy jó része már el is hullott. Attól félnek most, hogy a vész áttérjed a pernyáviai gazdák állataira is. Botioc Elek dr. megígérte, hogy tanulmányozni fogja a dolgot.

— Megkéselte a barátját. Gyorokról jelentik: Vasárnapról hétfőre virradó éjelen az egyik gyoroki vendéglőben véres verekedés játszódott le. Még a kora esti órákban ittas állapotban betért a vendéglőbe Butyán Demeter rokkant őrmester, aki az uton összeszólalkozott Mayer Ferencsel. A verekedés azonban látszólag eismúlt, csak reggel felé, amikor távoztak, rontott Mayernek Butyán az oltókésével és azt Mayer hasába szurta. Mayert azonnal beszállították az aradi kórházba, ahol kezelés alá vették. Butyánt a csendőrség letartóztatta, ahol azonban kiderült, hogy mind a ketten illuminált állapotban voltak, ennek ellenére a csendőrség Butyánt őrizetbe vette. Mayer állapota súlyos.

— Weygand Tibor, az ismert rádió-énekes utlevélét nem kapta rendes időben kézhez és így a Corso moziban hirdetett fellépése néhány napi eltolódást szenved.

— Verekedés a Boros Beni-téren. Tegnap este fél óra körül botrányos verekedés színhelye volt a Boros Beni-tér. Két kerékpáros fiatalember egymásnak robant és mindketten a földre estek. Mindkettő a balesetért a másikat okolta. Kalmár Rudolf husz éves elektrotechnikus, aki a cukorgyárban van alkalmazásban, nekimentott ellenfelének és azt teljes erejéből arcul ütötte. A dulakodásba a közelben levő Csetey és Seitz cég tulajdonosa is beleavatkozott, de Kalmár vele is verekedni kezdett. Véletlenül arra haladt Papan Gábor, a népesedési osztály főnöke, aki rendet akart teremteni. Kalmár azonban ellenállt és azt kiáltotta, hogy még husz rendőr sem viszi fel a rendőrségre. Végre is azonban sikerült az elektrotechnikust a kvesturára előállítani, aki ellen megindult az eljárás.

— Az Anyavédő-egyesület megkapta a színházat ünnepély rendezésére. Lukács Jenő dr. aradi orvos, az Anya- és Csecsemővédő egyesület ügyvezető elnöke kérvényt nyújtott be a város vezetőségéhez, amelytől augusztus 8 és 9-ére a színház átengedését kérte, hogy az egyesület javára előadásokat rendezhessen. Az interimár-bizottság mai ülésén augusztus 9-ére átengedte a színházat, míg a másik napra nézve arra utasította az orvost, hogy Janovics Jenő színigazgatóval tárgyaljon, miután a város havonként csak egy estére engedheti át másnak a színházat.

— Anna-bál a Mossóczy-telepen. Nagyszerűen sikerült Anna-bálat rendezett a Mossóczy-telepi Protestáns Kör. Az ünnepséget ötvögy Hamar Józsefné tiszteletére rendezték, a Protestáns Kör helyiségében, ahol a mulatni-vágyó fiatalok egészen a hajnali órákig táncolt. Mindvégig kitűnő hangulat uralkodott az Anna-bálon, amely a megjelent nagyszámú vendégek előtt sokáig felejthetetlen lesz.

— A szintyei verekedőket a vádtanács szabadlábra helyezte. A szintyei csendőrség a tegnapi nap folyamán előállította az aradi ügyészségre Tudor János és Mladin Vasile szintyei lakosokat, akik Bani János községi alkalmazottat súlyosan bántalmazták. Herb delegált vizsgálóbíró a két verekedő szintyei gazdát előzetes letartóztatásba helyezte, akiknek ügye ma került az aradi törvényszék vádtanácsa elé, amely azonban nem látott okot fennforogni a további fogvatartásra; tekintettel arra, hogy az előrelátható büntetés nem lesz súlyos, ezért elrendelte a két letartóztatott szabadlábra helyezését.

— Nagyszabású magyar népiünnepély a Csála-telepen. Rég nem látott attrakciókban lesz része Arad közönségének augusztus 14-én, amikor is egy népies jellegű ünnepély soha nem látott látványosságában lesz alkalma gyönyörködni. Az ünnepély kimagasló programszámai: csikósverseny, népies viseletek és ősi népszokások bemutatása. Nagy érdeklődésre tarthat számot a különböző vidékek lakadalmi felvonulásának színes, tarka csoportja is. Ugyisint egy régi magyar népszokás megelevenítése, egy ökömek teljes egészében nyáron való megsüítése. Az ünnepély egyben kedves kirándulást is jelent, mert a kellemes szórakozáson kívül, rendkívül olcsó enni és innivalóról, valamint kifogástalan zenéről gondoskodik a rendezőség.

— Felkérjük a Magyar Párt ifjusági tagozatainak tagjait, hogy folyó hó 27-én, szerdán este 9 órakor tartandó tagozati ülésen teljes számban szíveskedjenek fontos ügyek tárgyalására véget megjelenni.

— Jelentkezés a menyházai kirándulásra. Megírtuk, hogy az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi Czárán Gyula osztálya e hó végén egy és két napos kirándulást rendez a kies fekvésű Menyházára. Ezen kellemes és olcsó kirándulás iránt sokan érdeklődnek, s felmerült az a terv, hogy az első transzportot folyó hó 30-án, a másodikat pedig 31-én indítsák. Viszterés lenne onnan 31-én és augusztus 1-én este, Amennyiben a rendezőség végleges megbeszélését szerdán este 8 órakor, az Iparos Otthonban lévő hivatalos helyiségében tartja, a jelentkezések végső határidejét ebben az órában állapította meg, amely után résztvevőket nem akceptálhat. Fontos tehát annak a bejelentése, akár szóban, vagy írásban, hogy ki mikor akar indulni és visszatérni? A létszámot a vezetőségnek már csütörtökön kell közölnie a fürdő igazgatóságával. A kirándulást illető minden kérdésben Zárny Jenő ügy. elnök ad felvilágosítást.

## Színház — Irodalom — Művészet

### Tűzmadár

Zilahy Lajos drámájának bemutatója a Nyári Színkörben.

A Janovics-társulat prózai ensembléje nagyszerű előadásban mutatta be ma este Zilahy Lajos áttűtő sikereket aratott drámáját, a „Tűzmadár“-at. Gördülékeny, színes és érdekesítő cselekményű, frappáns felépítésű darab a „Tűzmadár“, amely mindvégig le tudja kötni az érdeklődést. Zilahy Lajos nagyon ügyesen megtalálta az arany középutat a társadalmi dráma és a kalandor-regény között: lázas tempóban egymást követő jelenetel izgalmasak, érdekesek, alakjai rejtélyesek, ügyesen mozognak a számukra beállított történekek labirintusában. Mint dramaturg, Zilahy Lajos kiválóan bizonyult és nem tagadta meg a hozzá fűzött várakozásokat. Csupán 16 éves, serdülő, szárnyát bontogató „Tűzmadár“-nak problémája idegen előttünk, nem a fiatalság, nem a mai ifjuság problémája el.

A szereplők összjátéka abszolút harmonikus, elsöranu volt. Kaszab Anna kegyelmes asszonya finom, meleg és szívvel teli alakítás. A kirobbanó finálékban is megtalálta a helyét, ugyisint a kitűnő Tóth Elek, aki a kegyelmes ur szerepében reprezentatív művészetet produkált. Fekete Mihály a rendőrtanácsos eleven figuráját hozta ki modern elgondolásban. Lefojtott, nyugodt higgadtsága jóleső elentétet képezett a drámai jelenetek pergőtűzében. Bárdi Teri játszotta a fiatal Mariette szerepét annyi átérzéssel, megelevenítő erővel, hogy valósággal vitte a drámát a kifejléshez. Tulajdonképpen őt vártuk az egész cselekményen keresztül és — nem maradt alul a várakozáson. Nagyon ügyes volt Tasnády András kevéssé szimpatikus szerepében. (cs. p.)

\* Heti műsor a Nyári-színkörben. Szerdán, július 27-én este 9 és fél órakor: Tűzmadár. (Másodszor. Nagyon olcsó nyári helyárak.) Csütörtökön, július 28-án este 9 és fél órakor: Feketeszaru cseresznye. (A mozihelyáraknál is olcsóbb helyárak! Legdrágább hely páholyban, vagy a földszint legelső sorában 25 lej, többi jegy ára: 20, 15, 10 és 5 lej.) Pénteken nincs előadás. Szombaton, július 30-án este 10 órakor: Körbe-körbe. (Schnitzler világhírű irodalmi, de vakmerően erotikus színiátéka. Kizárólag és szigorúan csak felnőtteknek! Olcsó, nyári helyárakkal.) Vasárnap, július 31-én este 7 órakor: Jó tündér. (Molnár Ferenc világhírű színiátéka. A mozihelyáraknál is olcsóbb helyárakkal. Jegyek ára: 5, 10, 15 és 20 lej, a legdrágább jegy 25 lej.) Vasárnap, július 31-én este 9 és fél órakor: Pusztai szél. (Hunyady Sándornak a Feketeszaru cseresznye szerzőjének új, óriási hatású darabja. Nagyon olcsó, nyári helyárak! A heti műsorra tűzött előadások jegyei előre megválthatók nappal a téli színház pénztáránál, este a nyári színházban. Legközelebbi üdonságok: Méltóságos asszony trafikja, Valaki, Angyalt vettem feleségül. Egy kis senki, stb.)

\* Tűzmadár. Feketeszaru cseresznye. Körbe-körbe, a színház heti műsorán. A gondterhelt idők egyedüli orvossága a kellemes és olcsó szórakozás. A színház igazgatósága az olcsóságot szimbolizáló reklámhelyárakkal áll e tekintetben a közönség rendelkezésére. A „Tűzmadár“ tegnapi bemutató előadása már az ismertetett, egészen olcsó helyárak mellett folyt le. Zilahy Lajos fordulatos, detektívdrámába illő, izgalmaikkal telített darabját a hőség dacára, igen szép közönség nézte végig. A darab itt iss, mint másutt Európában, elhatározó sikert ért el. A prózatársulat ma este megismétli a „Tűzmadár“ című színművet. Holnap, csütörtökön este közkívánatra Hunyadi Sándor Feketeszaru cseresznye című színiátéka kerül színre. Olyan olcsó helyárakat állított be az igazgatóság, hogy most már mindenkinek alkalma lesz megegyezően végigélni ezt a briliáns színi alkotási. A legdrágább hely a földszinten 25 lej. Pénteken szünetelnek az előadások, ezzel szemben szombaton Schnitzler Arthur szeniális sexualkomédiája, a Körbe-körbe kerül műsorra, teljesen modern beállításban. Jegyek már előjegyezhetők a téli színház karzati feljárójánál. Esti jegypénztár a Nyári Színháznál van nyolc órától kezdve.

# SPORT KÖZLÖNY

## Nagy sikert hozott a Hellas házi tenniszversenyének második napja

Táncos és Pisó mérnökök gondos rendezésében nagyszerűen peregnék a versenyszámok — Sok érdekes és izgalmas számot bonyolítottak le ma

A Hellas rendezésében lepergő tenniszversenynek tréning-jellege ellenére is, nagy a nézőközönsége. A második napon nagyszámú közönség nézte végig az egyes küzdelmeket és egy-egy élvezetes szettben a szakértők valóban gyönyörködtek és megállapították, hogy nincs baj az utánpótlással, mert a fiatal versenyzők feltünően fejlődtek. A verseny pompásan pereg. Egyik versenyszám a másikat váltja, az egyenletes meccsbeosztások és gondos rendezés erős propagandája a fehér psortnak. A gondos rendezés a két fáradhatatlan mérnöknek, Táncos Arnoldnak és Pisó Jánosnak érdeme. A mai nap eredményeit az alábbiakban közöljük:

**Férfi egyes, első osztály:** Dr. Weininger—dr. Botis 6:4, 4:6, 6:4. Dr. Moga—Klein 1:6, 6:3, 6:2. Bánhidy—Németh 6:4 6:1. Dános—Fringhian 6:1, 6:0. Bánhidy—Hacker 6:1, 6:2. Simay—Schwartz 6:1, 6:2.

**Női egyes, első osztály:** Bockné—Goldzieher Hédy 4:6, 7:5, 6:0. Pisó Baba—Adlerné 6:2, 6:1.

**Vegyes páros, első osztály:** Rosenberger Lenke, Schwartz—Goldzieker Hédy, Németh 6:4, 6:4. Adlerné, Botis dr.—Rotinné, Hacker 6:3, 3:6, 6:0. Piso Baba, dr. Weininger—Seidnerné, Fringhian 6:1, 6:1.

**Férfi egyes, másodosztály:** Juhász—Pótlák 6:1, 6:4. Simay—Hacker 6:2, 6:3.

**Női egyes, másodosztály:** Rosenberger Lenke—Löcs Maca 6:2, 4:6, 6:1.

**Vegyes páros, másodosztály:** Bockné, Piláth—Weiszbergerné, Klein 3:6, 6:2, 6:3.

**Férfi páros, másodosztály:** Simy, Németh, — Birufeld, Juhász 6:0, 3:0, w. o.

**Női egyes, harmadosztály:** Nádassi Bözsi—Weiszberger Mártha 6:4, 6:4. Rotbauer Margit—Klein Reni 6:0, 6:1.

## Románia pentatlon bajnokságát Aradon bonyolítják le

A Maros-Liga rendezésében augusztus 28-án tartják meg a versenyt -- Az Atlétikai Szövetség részletes programja

Bucurestiből jelentik: A román atlétikai szövetség nagyon nivós programot dolgozott ki, A programm annyiban érdekel bennünket, aradiakat, hogy a pentatlon bajnokságok színhelye Arad lesz. Ezt a nagyfotosságu versenyt augusztus 28-án bonyolítják le és bizonyos nagy közönséget fog vonzani ez a ritka érdekességű verseny. Az atlétikai liga pontosan kidolgozott műsora a következő:

Augusztus 13—14. Románia dekaton bajnokságai. Első nap: 100 méteres síkfutás, távolugrás, súlydobás, magasugrás, 400 méteres síkfutás. Második nap: 110 méteres gátfutás, diszkoszvetés, rudugrás, gerelyvetés, 1500 méter.

Augusztus 14.: Románia női atlétikai bajnokságai. Versenyszámok: 60, 100, 200 és 800 méteres síkfutások, 80 méteres gátfutás, távol- és magasugrás, 4-szer 100 méteres staféta. Mindkét versenyt Brassóban rendezik.

Augusztus 21.: Románia ifjusági atlétikai bajnokságai. Versenyszámok: 100, 200, 400, 1000 és 3000 méteres síkfutások, 110 méteres gátfutás, távol- és magasugrás, súly-, diszkosz- és gerelyvetés, 4-szer 100 méteres staféta. A bajnokságban az 1913-ban, 1914-ben és 1915-ben született ifjak vehetnek részt. A versenyt Temesváron, a bánsági atlétikai liga rendezi meg. Felvilágosításokkal szolgál: Látter Sándor (Temesvár, Str. Goidu 8.).

Augusztus 28.: Románia pentatlon bajnoksága, a következő számokkal: Távolugrás, gerelyvetés, diszkoszvetés, 1500 m. 200 m. Ezt a versenyt az Aradon székelő Maros-Liga rendezi meg. Címe: Schwellengraber Kálmán, Strada Cosbuc 54.

Szeptember 4.: Románia marathoni bajnoksága: Táv: 42.195 km. Ezt Brailában futják le.

Szeptember 24—25.: Románia atlétikai bajnokságai. Első nap délután: 100 méteres síkfutás, kalapácsvetés, magasugrás, 5000 méteres síkfutás, 200 méteres síkfutás, diszkoszvetés, 800 méteres síkfutás, 4-szer 100 méteres staféta.

Második nap délután: 400 méteres gátfutás, súlydobás, távolugrás, 10 km. 200 m. síkfutás döntője, rudugrás, 400 m. síkfutás előfutamai.

Második nap délelőtt: 400 méte-

res gátfutás, 400 méteres döntő, gerelyvetés, 100 méteres döntő, 1500 méteres síkfutás, magasugrás, 4-szer 100 méteres staféta.

A bajnokságra szeptember 20-ig lehet nevezni a központi titkárságnál.

Október 2—8—9.: A Balkán atlétikai játékok Athénben.

### Országos kerékpárversenyt rendez a „Meteor“

Az aradi Meteor kerékpár- és motorklub július 31-én országos kerékpárversenyt rendez, az arad—temesvári országuton. A verseny feltételei a következők:

**Reggel 8 órakor. 1 klm. sprintverseny:** Indulhat bármilyen kategóriájú szövetségnél igazolt egyesületi versenyző. Start az ujaradi hid aradi hídfőjénél. Díjazás: I. Ezüst érem bajnoki szalagon. II. Ezüstözött érem. III. Bronz érem.

**10 klm. cserkészverseny:** Indulhat bármilyen cserkész. Start és cél a Gloria-pálya előtt, forduló a 200. sz. klm. jelzőkőnél. Díjazás: I. Ezüstözött érem. II. Bronz érem. III. Bronz érem.

**Délután 3 órakor. 50 klm. bajnoki távverseny:** Indulhat bármilyen kategóriájú szövetségnél igazolt egyesületi versenyző. Start a temesvári országuton a Gloria-pálya előtt, forduló a 220. sz. klm. jelzőkőnél. Díjazás: I. ezüst érem bajnoki szalagon. II. Ezüst érem. III. Ezüstözött érem. IV. Bronz érem.

**10 klm. kezdők távversenye:** Indulhat szövetségi egyesülethez tartozó kezdő versenyző. Start a temesvári országuton a Gloria-pálya előtt, forduló a 200. sz. klm. jelzőkőnél. Díjazás: I. Ezüst érem. II. Ezüstözött érem. III. Bronz érem.

**Idegenek 10 klm. propagandaversenye:** Résztvehet bármilyen egyesületen kívüli versenyző. Díjazás: I. Ezüstözött érem. II. Bronz érem. III. Bronz érem.

A versenyben az érvényben levő kerékpáros versenyszabályok mérvadók. A versenyzők gépei dörzsfékkal és jelzőcsengővel kell hogy fel legyenek szerelve. Nevezési határidő július hó 29-ike. A nevezések Hartner Gusztáv egyesületi titkár címére Arad, Str. Numa Pompiliu 11—13. küldendők.

Az országos versenyen Aradon kívül Temesvár és Várad legjobbjai vesznek részt.

## Nem akadt boxolópartnere súlyemelő lett a világ legerősebb embere

Párisból jelentik: Charles Pigoulot, professzionista súlyemelő világbajnok nyári pihenőre tért. Egy újságíró beszélgetést folytatott vele, amelynek során az izomkolosszus elmesélte, hogyan lett ő a világ legerősebb embere.

— Már gyerekkoromban nagyon erős voltam — mondotta az interjúban — úgy hogy a pajtásaim nem is akartak velem játszani, mert akármilyen óvatosan bántam velük, mindig póruljártak. Az iskolaigazgatónak elpanaszoltam nagy bajomat s ő, hogy valamivel én is játszhasam, súlyokat adott nekem, azokat emelgettem. Így lettem tizenhét éves koromban olimpiai súlyemelő világbajnok. Most huszonhét éves vagyok, de még senki sem győzött le.

Nem tulságos respektussal beszél az osztrák súlyemelőkről:

— Az osztrákok nagyon el vannak bízva, valamennyien hájat eresztenek. A mi sportágunknak éppen az a baja, hogy könnyen elhízik az ember, ezért nem szabad kizárólag csak a súlyemelést gyakorolni, hanem üzni kell egyéb sportágat is. Én ugrom, uszom, futok, evezek...

Itt közbevág az újságíró:

— S miért nem boxol inkább, sokkal több pénzt kereshetne?

Erre nagyon elszomorodik és valóban tragikomikus, amit mond:

— Akartam én, kérem, de egész Franciaországban nem akadt tréningpartnerem. A menedzserem nem győzte fizetni azokat a boxolókat, kik időnként mégis hajlandók voltak velem kiállani, mert csak nagyon drága pénzért vállalkoztak arra, hogy ütéseimet állják. Dempseyt kellett volna kiütnöm a világbajnokságból s talán meg is teszem, ha tréningpartnereket tudtam volna venni.

Elmondja még, hogy világrekordja a kétkezes súlyemelésben 182 kiló, a jobbkezes súlyemelésben pedig 116 kiló, 119 és 120 kilóig akarja felvinni a világrekordot, aztán nyugalmába vonul. Van is mire, mert a súlyemelésből is megkeresett magának egy kis házacskát és akkora birtokot, amelyen megélhet családjával.

O A borosjenői Victoria—nagyváradai Macabi 4:2 (3:0). A hazai csapat végleg fölényben játszott és megérdemelten győzött a jóképességű váradai csapat ellen. A gólok sorrendje a következő: A 7-ik percben Bortos, a 10-ik percben Hittner öngól, a 30-ik percben Havasi I. háromra szaporítja a gólok számát. A második félidőben a Macabi szőpit az eredményen, de Havasi II. 4-re növeli a gólarányt. Az utolsó percekben Havasi II. öngólt vét. Biró: Karlik.

O vasárnap az aradi Olimpia kombinált csapata Gurahoncon mérkőzött az ottani Unireával. Az Olimpia kénytelen volt egy döntetlen 2:2 (2:2)-es eredménnyel beérni. Góllövők: Comlosan 2, illetve Kugler 2. Jók voltak a góllövőkön kívül Crisan, Dokmány, Ciora és Seprényi, míg az Unireából Siclovai, Rapsigan, Rosu, Kubaszeg és Ciucur.

O Folytak az előkészületek a ping-pong strand-bajnokságra. Julius 30-án, szombaton délután veszi kezdetét a Nepum-fürdőben Arad 1932-ik évi ping-pong strand-bajnoksága, amely a következő versenyszámokból áll: férfi egyes I. osztály, férfi egyes II. osztály, férfi páros, ifjusági és kezdők versenye férfiak részére. A versenyt a Wizner Miklós által adományozott gyönyörű ezüst koszorúért játszik le, amelyet az fog megnyerni, aki háromszor lesz Arad strand-bajnoka. Nevezéseket Hoffmann Vilmos, a Hakoah ping-pong szakosztályvezetőjénél, csütörtök estig lehet a strandon leadni.

O Román—magyar ökölvívó-verseny Temesváron. Temesvárról jelentik, hogy a bucaresti-i ökölvívó-központ a román—magyar boxverseny rendezését a temesvári szövetségre bízta. Értesülésünk szerint az érdekes összecsapást október hónapban rendezik meg Temesváron.



# KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

## Körösbánya fatermelő lakosságának kétségbeesett memoranduma a királyhoz

A CFR tarifa-politikájának következményei — Katasztrófális deficittel zárták üzletévüket Románia favállalatai

Az Aradi Közlöny mai számában cikkét közzeltünk a romániai faipar súlyos válságáról és rávilágítottunk azokra a nehézségekre, melyekkel a faiparnak meg kell küzdenie. A favállalatok évről-évre hatalmas összegű deficittel zárták üzletévüket, aminek nem utolsó sorban a CFR, magas szállítási tarifája, valamint az állam konkurenciája az okozója. A CFR, tarifaleszállításának érdekében az elmúlt napokban Nagyhalmagy és Körösbánya lakossága memorandumot küldött az uralkodónak, a kormánynak és az összes politikai pártok vezéreinek és abban rávilágított arra, hogy abban az esetben, ha a CFR, nem szállítja le a fa-árúkat tarifáját, az egész vidék lakossága tönkremegy. Kifejti a memorandum, hogy tönkremennek a vidékeknek egyetlen belső piaca Arad. A jelenlegi tarifa következtében azért a fáért, amelyet Halmagyról, vagy Körösbányáról Aradra szállítanak és ott 4600 lejért adnak el, a termelő csak 1900 lejt kap.

A CFR, jelenlegi szállítási tarifája előnyben részesíti azokat a községeket, melyek nincsenek száz kilométernyi távolságra Aradtól és mérhetetlen károkat okoz azoknak, amelyeknek távolsága meghaladja a száz kilométert. Az említett vidékek pedig egyetlen vasúti vonala az arad-brádi vonal és egyetlen piaca Arad, amely viszont 160 kilométernyi távolságban van. Egy néhány példát említenék fel: tíz tonna fa szállítási tarifája tíz kilométerre 400 lej, 30 kilométerre 600 lej, 50 kilométerre 800 lej, 100 kilométerre 1500 lej, 160 kilométerre 2100 lej. A memorandumban azt kérik, hogy a nagyobb távolságok tarifáját szállítsák le és kisebb távolságokét mérsékelten emeljék fel, ami által a fa olcsóbbodását lehetne elérni, mivel a távolabbi vidékek versenyezhetnének a közelebbiekekkel. A memorandum elkeseredett hangjára jellemző, hogy végül azt kérik, hogy abban az esetben, ha nem lehet általánosságban a tarifát így módosítani, akkor kivételesen alkalmazzanak tarifa csökkentést Halmagy és Körösbánya relációiban, mivel ellenkező esetben a lakosság tönkremegy. A konkrét kérés az, hogy a száz kilométernél nagyobb távolságok tarifáját szállítsák le az említett relációban ötven százalékkal.

### Az elszomorító statisztika

A faipar súlyos és válságos helyzetére jellemző egyébként az a statisztika, amelyet alább közlünk és amelyből kitűnik, hogy tíz és egynéhány romániai faipari vállalat össz-deficitje egy év alatt (az 1931. évben) 551.296.217 (ötszázötvenegymillió kétszázkilencvenhat kétszázötvenhét) lejt tett ki. Hogy mi ennek az oka? Arról sokat lehetne vitatkozni. Fel lehetne említeni a már unalomig emlegetett gazdasági válságot, de semmiesetre sem szabadna elfelejteni a CFR, éppen fent demonstrált tarifapolitikáját és hogy a Cassa Autonoma a Padurilor elárúsító helyeinek létesítésével maga az állam vált egyik legveszélyesebb konkurenciává azoknak a vállalatoknak, amelyek munkások és tisztviselők tizezreit foglalkoztatták és amelyek milliókat fizettek adóként az államnak, épp olyan milliókat, mint amelyeket most deficitként könyvelnek el.

A statisztikát egyébként alább adjuk, rövid számadatokban, bővebb kommentár nélkül: **ghimul-Sasesc** nyolc millió részvénytőke, **nyolc és fél millió lej tartalékalap, 8.732.000 lej deficit.** **Foresta Unio**, Bucuresti nyolc millió lej részvénytőke, egy millió ötszáz ezer lej tar-

talékalap, **egy millió nyolcszázhatvanhétézer lej deficit.** **Bistra Nasaud** három millió lej részvénytőke, két millió tartalékalap, **18 millió 759 ezer lej veszteség.** A vállalat tehát saját tőkének közel négyszeresét veszítette el. **Rasternea** másfélmillió részvénytőke, három százezer lej tartalékalap, **6 millió 844 ezer lej deficit.** **S. A. Forestiera Unio** kétfélmillió 350 ezer lej részvénytőke, 317 ezer lej tartalékalap, **27 millió lej deficit.** **Deda Bistra** 800 ezer lej részvénytőke, egy millió 800 ezer lej tartalékalap, **két millió 960 ezer lej deficit.** **S. A. pt. Exploatare de Paduri** 101 millió részvénytőke, **138 millió lej deficit.** **Zsilvölgyi Fatermelő** egy millió 750 ezer lej részvénytőke, **852.615 lej deficit.** **Ferestrau cu Vapor** egy millió részvénytőke, **394 ezer lej deficit.** **Regna**, negyvennégy határörvidéki község érdekeltsége 188 millió

## A román gabona katasztrófája

A rozsdakárosult gazdák akciója — Az arad- és biharmegyei gazdák gyűlése — A legfontosabb problémák megoldása — Három milliárd a gabonaexportmonopólium koncessziója — Bizonytalan- ság az aradi gabonapiacon

Az arad- és biharmegyei rozsdakárosult gazdák közös gyűlésen vitatták meg Nagyváradon a mezőgazdaság égető problémáit. A gyűlést a biharmegyei Mezőgazdasági Szindikátus égisze alatt tartották és azon a szindikátus vezetőségén és a gazdákon kívül dr. Popovici Péter vármegyei prefektus is megjelent. A gyűlést román- és magyar nyelvű beszédben Pop József szentjóbói apát nyitotta meg, aki kifejtette, hogy a megoldásra váró legfontosabb problémák a következők:

1. vetőmag a rozsdakárosult gazdáknak.
2. mezőgazdasági hitel.
3. állásfoglalás a konverziós törvény megváltoztatása ellen.

Véleménye szerint moldoval mintára az erdélyi gazdáknak is egy közös nagy gazdaszövetségbe kellene tömörülniök. Utána Niste Jakab beszélt, majd pedig Negulescu tábornok azt javasolta, hogy a vetőmag-beszerezési akciót a Mezőgazdasági Kamara bonyolítsa le a Banca Nationalától felveendő kölcsön útján. Több felszólalás után az aradmegyei gazdák képviselőiben Stana földbírókocs jelentette be, hogy teljes mértékben osztják azokat a kívánságokat, amelyek a gyűlésen elhangzottak.

Ugyancsak tegnap délután tartotta már régebben bejelentett gyűlését Bucurestiben a Gabona-exportörök Szindikátusa. A megnyitó beszédet Manissalian, a Szindikátus vezérigazgatója tartotta, majd pedig az export-prémiumok problémájára tér át. Megemlítette, hogy azok az akciók, amelyeket a szindikátus az export-prémiumok kifizetésének érdekében bonyolított le, rendszerint sikerrel jártak és csak azok a rendkívüli pénzügyi nehézségek, amelyekkel jelenleg az államkincstár küzd, idézték elő azt a helyzetet, hogy a prémiumokat mindeközben nem fizették ki teljes egészében. A szindikátus vezetősége azonban mindaddig fog küzdeni, amíg az exportörök nem jutnak hozzá prémium-követelésük teljes összegéhez.

A szindikátus elnöke, Brancovici professzor azokról a hírekről beszélt, melyek szerint Romániában gabonaexport-monopóliumot kívánának bevezetni. Rávilágított arra, hogy ez a terv ugy a termelőre, mint a fogyasztóra nézve rendkívüli hátrányokat jelentene és olyan katasztrófális következményekkel járhatna, mint Jugoszláviá-

lej részvénytőke mellett 84 millió 539 ezer lej deficitet mutat ki az 1931-es évről szóló mérlegében. A Forestiera elvesztette adóelőlege felét, úgy hogy kénytelen volt 65 millió részvénytőkéjét 39 millióra lebecsülni. Az elmúlt üzletévet pedig újabb 13 millió lej deficittel zárta. Tomesti S. A. Lugos öt millió lej részvénytőke, félmillió lej tartaléktőke, 3 millió 54 ezer lej passzív, Eichler S. A. 20 millió lej részvénytőke, 23 millió 204 ezer lej deficit. Valea Fiadului 750 ezer lej részvénytőke, 275 ezer lej tartaléktőke, 697 ezer lej veszteség. A Foresta holding vállalatát kivétel nélkül passzívok és összesen 155 millió 172 ezer 500 lej alaptőke és 15 millió 45 ezer 611 lej tartalékalap mellett 244 millió 56 ezer 114 lej veszteséget mutattak ki.

### A vasút új tarifája

A számok beszélnek. Erre a beszédre, a számoknak erre a kiabáló hangjára meg kellene végre nyílni az illetékesek, a CFR, a kormány füleinek, még mielőtt az ország egyik legtekintélyesebb iparága a sorozatos veszteségekbe, deficitekbe bele nem pusztul.

Bucuresti-i jelentések szerint az államvasutak vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amely szerint 1932. augusztus 15-től 1933. március elsejéig a belföldi tűzifa-forgalomban a 16. B. kedvezményes szállítási tarifát lépteti életbe. A kedvezmény maximálisan 600 kilométeres távolságra szól. Az államvasutak tisztviselői saját szükségletük beszerzésénél a 16. B. tarifának 75 százalékos redukcióját élvezhetik.

ban. Megemlítette Brancovici professzor azt is, hogy lehetetlennek tartja, hogy

a gabonaexport-monopólium koncessziójáért valaki a jelenlegi körülmények között három milliárd lejt fizessen.

Itt mindenképp a jelenlegi pénzügyi helyzetet és a mostani termést kell figyelembe venni. Beszélt azokról az intervenciókról, amelyeket a szindikátus a Banca Nationala devizakérdésekben végzett.

— A devizákra vonatkozólag — mondotta — megegyezés jött létre a Banca Nationalával, amely könnyíteni fog az eddigi rendszeren. Ugyanakkor elhatározást nyert az is, hogy azoknak az exportöröknek, akik nem tagjai a szindikátusnak, minden exportált vagon után 2000 lejt kell fizetniük.

Most már meg fognak szünni azok a nehézségek, amelyek a „belföldi” letek körül fennforogtak és az exportörök által elkészített deklarációk ellenében a devizák a Banca Nationalához kerülnek.

Csehszlovákiával a tárgyalások azonnal elkezdődnek, mihielyt ennek az országnak a delegátusai Romániába érkeznek és megkezdik a tárgyalásokat az itteni exportörök képviselői.

### Kevés az eddigi eredmény

Ami a fent említett 2600 lejes díjat illeti, e körül már régen harcok dúlnak. Amak ugyanis, a ki belép a Szindikátusba évi tízezer lej tagdíjat kell fizetnie, azonban a Szindikátus mindaddig — főleg az aradvidéki exportörök érdekében — sok eredményt nem tudott felmutatni. A szindikátusnak már régen intervencióra kellett volna annak érdekében, hogy az itteni exportörök csehszlovákiában zárt követeléseit, illetve devizáit a Banca Nationala átvegye és azok helyébe lejt adjon az exportöröknek. Talán nem kellene arra sem várni, amíg a csehek jönnek mi hozzánk, hanem előbb is meg lehetne velük kezdeni a tárgyalásokat, annál is inkább, mert azok sikere nekünk emiatt érdeklünk.

Az aradi gabonapiacon a tendencia teljesen bizonytalan. Ujaradon új búzáért már 360—370 lejt fizettek, búzát nem lehet kapni. Az árpa ára 240, a tengeri 310—320, míg a zabé 300 lej. Szlovén-szlovákiból egyébként a következő termésjelentés érkezett:

Művészi

## gyermekfelvételek

készülnek

STOJKOVITS JÓZSEF műtermében  
volt Szabadság-tér 16- szám alatt.

## Liszthiány az aradi piacon

Egyik pékmester sem tud eleget tenni szállítási kötelezettségének

Az aradi piacon már hosszabb idő óta bizonyos fokú idegességet idéz elő, hogy liszt csak korlátozott mennyiségben kapható. Ennek magyarázata tudvalevőleg abban keresendő, hogy az ó-buzát a termelők vetőmagnak tartják, új buza pedig még csak szórványosan jelent meg a piacon. A liszthiánnyal kapcsolatban ma érdekes esemény játszódott le az aradi városházán. A déli órákban megjelent Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök előtt Stolanovici pékmester, aki kifejtette, hogy nem tudja leszállítani a szerződésileg vállalt kenyérmennyiséget, mert lisztet nem lehet kapni. Az interimár-bizottsági elnök hosszasan tárgyalt a pékmesterrel és végül is úgy döntött, hogy az ügyet tanulmány tárgyává teszi és egyben intézkedni fog annak érdekében, hogy a város lakossága liszt nélkül ne maradjon.

## Rádió műsor

— Romániai időszítműs. —

SZERDA, JULIUS 27.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Puciano-zenekar: Román zene. 20.40. Flomen hegedűművész. Wieniawsky: Lengyelke. Poldini: Babakeringő. Sarasate Andaluz. — Budapest I. 11.15. Az államrendőrség zenekarának hangversenye. 2.05. Hangverseny. 6. Thury Mária meséi. 7. Radcsné Bock Hilda bécsi dalokat énekel scharmmelzenekísérettel. 8.15. A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. 9.45. Vigjátékfeladás a stúdióból. „Első szerelem.” Vigjáték 3 felvonásban. 11.45. Schwab Miklós zongorahangversenye. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházban. — Budapest II. 6—6.45 Gramofonhangverseny. — Bécs. 13.30. Brunner-zenekar. 14.40. Walter Bruno gramofonlemezei. 18.30. Seidl-zenekar. 21.30. Katonazene. 23. Alpesi zene. 0.15. Wollner-zenekar.

kar. — Belgrad. 13. Gramofon. 14.05. Rendőrzenekar. 19. Gramofon. 20. Gorska Vera dalestje 21.25. Rendőrzenekar. 23.10. Vigjáték. 23.40. Frajt Vojtek hegedűversenye. — Berlin. 18.30. Szór. zene. 20.40. Sárközi Béla szór. és tánczenekara. 22.20. Hegedűverseny. Majd: 2.30-ig: Tánczene. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Rendőrzenekar. 16.30. Modern tánczene. 15. Gramofon. 21. Rendőrzenekar. — Langenberg. 19. Szór. z. 22. Keringő-est. Utána: Szór. és tánczene. — Milano. 19. Gramofon. 21.05. Könnyű zene. 21.30. Gramofon. 22.30. Szimf. Utána: Tánczene. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 13. Gramofon. 14.10. Gramofon. 15.40. Gramofon. 19.50. Gramofon. 20.15. Gramofon. 21.20. Tambura-hangverseny. — Riga. 19.30. Szoprán és zongoraverseny. 20.30. És im igyen szóla Zarahustra. 21.30. Filmzene. 23.30. Félóra szór. zene. — Varsó. 19. Zenekari hangverseny. 20.20. Katonazene. 22. Vokál-hangverseny. 22.50. Gordonkaszó. 24. Tánczene. Utána Tánczene.

## CSÜTÖRTÖK, JULIUS 28.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Dinicuzenekar: Könnyű és román zene. Utána: Stein zongoraművész. 19. Dinicu-z. 20.40. Gr. 21. Mill Armando énekes. — Budapest. I. 11.15. A Weidinger-zenekar hangy. 2. Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 2.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 6. A Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 8. Tánczene. A Broadway Boys jazzzenekar hangversenye. 9. Szikla Adolf dupla férfikvartettjének hangversenye. 9.45. A rádió külügyi negyed-órása. 10. Diszeldadás. a Royal Orfeumban, az olasz avantgárdisták magyarországi látogatása alkalmából. 12.35—13.30. A bécsi rádióállomás részére Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenyét közvetítjük a Dunapalota-szállóból. — Bécs. 13.30. Silving-zenekar. 13.30. Beethoven: Esz-dur hetes. Gramofon. 17.20. Hangverseny Fribas szoprán-, Njkel zong. művészek 21.35. Máthé-zenekar Ernst és Edinger énekesekkel. 23. Szimfónikus hangverseny. Beethoven: Prometheus teremtménye, nyit. Mozart: Esz-dur, szimfónikus Strauss: Don Juan, szimfónikus költ. Smetana: Moldva szimf. 0.35. Magyar Imre és cigányzenekara Budapestről. — Belgrad. 13. Gramofon. 19. Gramofon. 19.30. Rendőrzenekar. 22.30. Ljubljana. — Berlin. 18.30. Brácsazene. 20. Gitár-zene. 20.30. Karének. 22. Tarka óra zenével. 23. Frankfurt. — Kalundborg. 22. Balettzene. 22.50. Szavaltat és dalok. 24. Zenekari hangverseny. Berljöz: Rákóczi-induló. — Kassa. 13.30. Gramofon. 13.30. Hemerkar.

zenekar hangversenye. 15.35. Gramofon. 16.30. Rendőrzenekar. 20.40. Gramofon. 21. Prága. 23.30. Énekhangverseny. — Milano. 19. Ötös. 21.05. Könnyű zene. 21.30. Gramofon. 22. Gramofon. 22.30. Musszorgszkij és Rimszkij-Korszakow: Godunov Borisz. Gramofon. — Pozsony. 16.30. Rendőrzenekar. 20.15. Gramofon. 21. Prága. 23.30. Dalest. Flögl és. Macudzinski énekesek közreműködésével. 22. Prága. Utána: Prága. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 13. Gramofon. 14.05. Gramofon. 15.40. Gramofon. 16.30. Pozsony. 19.45. Gramofon. 19.55. E. 21. Szoprán és alt kettősök. 21.30. Oboaverseny. 21.50. Katonazene. 23.30. Zongoraverseny. — Róma. 19.30. Vokál hangverseny. 19.45. Zenekari hangverseny. — Svájc aleman adó. 12. Szór. zene. 20.30. Utibenyomások egykor és most. 21. H. Orgonaverseny. 21.30. A régi évszázadok diákszóksái. 22. Férfikar. 21.45. Olasz népzene. — Varsó. 19. Kamara-zene. Rzepko műveiből. 20.20. Tánczene. 22. Könnyű zene. 24. Tánczene. 0.50. Tánczene.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVAN

felel.

## NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

## Köszönetnyilvánítás.

Őszinte köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik felejtetetlen édesapánk elhunytával súlyos gyászunkat részvétükkel igyekeztek enyhíteni.

2430

Cirici család

## APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 le. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

## LEVELEZÉS.

EMLÉKVIRAG. Nem voltam itthon, 15-én ludujok, uhatkozom, várlak. Csókol Janosl.

## ALKALMAZÁS.

KIFUTÓFIU tisztességes felvételük, Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2440

## LAKÁS.

HÁROMSZOBAS modern lakás kiadó. Str. Closea (Szt. László-ucca) 12. 2485

5 SZOBAS modern lakás augusztus 1-től KIADÓ, volt Erzsébet-körút 42. sz. 2431

KIADÓ 5 SZOBAS LAKÁS elutazás miatt áron alul. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2858

MODERN kétszobás, előszobás, fürdőszobás lakás augusztus elsejétől kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

## Háromszobás lakás

összes mellékkeliségekkel

kiadó

v. Szent István-ucca 15. szám.

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KÉTSZOBA, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

## Baross-parkra nyíló

I. em. erkélyes 8 szoba, fürdőszoba, stb., gyönyörű tiszta modern lakás kiadó. — Ugyanott száraz, betonozott pinca kiadó. Buiev. Dragalina No. 14.

## VÉTEL ÉS ELADÁS.

GUMMICSÖVEK kertlocsolásra, 25—30 folyómétert, kitűnő állapotban, keresek, ármegejelölését kérem. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 200

KERESÜNK azonnali megvételre 1 autót 3—5 tonna. Cím Romcolnd, Bdul Reg. Ferd. 11. 2438

NAGY és praktikus könyvpótlót vagy könyvszekrényt keresek megvételre. Címet kérem a fiókiadóhivatalba leadni.

ANTIK SZEKRENYEK, szekreteres comód, antik asztalok, vitrinek, márványszobrok, festmények, scheslen, faragott garnitúra, keleti szőnyegek, hegedűk, márvány mosdó, pleed, ágycak, asztalok, székek, szobaberendezések, zsolnai és lapán vázák, gobelin képek, kézimunkák, disztárgyak, porszivógép, álló villanylámák, faragott tükörrámák, ékszerek, fali vitrin, konyhaedények stb. eladók. — SALGÓNE bizományi üzlete, Str. Horia I. (Széchenyi-ucca) Neuman-pal. 1000

KERESÉK arany fogsorokat, gyári és perzsa szőnyeget, komplett szobaberendezéseket, ezüsttárgyakat, figurális porcellánokat, Biedermayer szalont, két Biedermayer fotelt, antik butorokat, már kás porcellánokat, üveg és porcellán senn vizeket stb. SALGÓNE bizományi üzlete Str. Horia I. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

JÓ ALLAPOTBAN levő fürdőszoba porcellán mosdó megvételre keresetük. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HASZNALT, kitűnő állapotban levő bicikli jó gumikkal, megvételre keresetük. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Jókarban lévő 2484

egylovas stráfkocsit megvételre keresek.

Cím: Hegedűs, Bul. Reg. Ferdinand 24.

## OKTATÁS.

## Izr. Leányinternátus — Pensio

Élsőrendű ellátás, nevelés, naponkénti correpetálás, magánoktatás bel- és külföldi magánvizsgákra, Feltűnő olcsó díjak.

Steiner Izr. Leányinternátus Arad, Strada Popa I. Russu 3. 2225

## ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnala kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

## Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betonozott emeletes raktárházunkban olcsón vállalunk. „COMISIO”, Bul. Regele Ferdinand 21. szám.

## KÜLÖNFÉLÉK.

BUTORKOCSJAINKAT 3t és hét méteres, augusztus elsején üresen Braşovba küldjük! Alkalmi költözködések esetleg Bucurestibe is jutányosan vállalunk. König & Lázár szállítók, Arad.

Hirdessen a 47 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben